СЪДЪРЖАНИЕ:

УВОД

I. Анализ на икономическото и социалното развитие на общината (анализ на ситуацията)

1. Обща характеристика на Община Ситово
   - 1.1 Географска характеристика
   - 1.2 Историческа характеристика
   - 1.3 Административно – териториална и демографска характеристика
   - 1.3.1. Административна характеристика
   - 1.3.2. Демографска характеристика
2. Стопански сектор – развитие на селското стопанство, бизнеса и промишлеността
   - 2.1. Селско стопанство
   - 2.2. Макроикономическа среда за развитие на малкия и среден бизнес
   - 2.3. промишленост
   - 2.4. Трансгранично сътрудничество
   - 2.5. Финансови параметри
3. Човешки ресурси
   - 3.1. Доходи, разходи, жизнен стандарт на населението
   - 3.2 Динамика и структура на безработицата
   - 3.3. Здравеопазване
   - 3.4. Образование
   - 3.5. Култура
4. Инфраструктурно развитие и опазване на околната среда
   - 4.1. Техническа инфраструктура.
   - 4.1.1. Транспортна инфраструктура
   - 4.1.2. Телекомуникационна инфраструктура
   - 4.1.3. Енергийна инфраструктура
   - 4.1.4. Водостопанска инфраструктура
   - 4.2. Опазване на околната среда
   - 4.2.1 Въздух
   - 4.2.2. Води
   - 4.2.3. Релеф
   - 4.2.4. Климат
   - 4.2.5. Полезни изкопаеми
   - 4.2.6. Почви
   - 4.2.7. Защитени територии и биоразнообразие
   - 4.2.8. Отпадъци
   - 4.2.9. Шум
   - 4.2.10. Радиационна обстановка
   - 4.2.11. Обществени места за отдих

II. Анализ на силните и слаби страни , възможностите и заплахите в развитието на Община Ситово / SWOT анализ /

III. Стратегическа част на плана

1. Визия за развитие на Общината.
2. Основна стратегическа цел
3. Основни приоритети за развитие, конкретни цели и мерки

IV. Организация и координация на дейностите за реализация на Плана за регионално развитие на Община Ситово.

1. Изпълнение, наблюдение и актуализация на Общинския план за развитие

Изпълнение на плана

Мониторинг/наблюдение, оценка и актуализация.

V. Финансово – индикативни таблици

УВОД

Общинският план за регионално развитие на Община Ситово се разработва на основание чл. 14 от Закона за регионално развитие (ЗРР) приет от Народното събрание през февруари 2004 г. и е основополагащ стратегически документ на политиката за общинско развитие за периода от 2007 до 2013 година.

За периода 2007-2013г. ОПР по своя характер и времетраене е средносрочен и се ситуира в рамките на една дългосрочна общинска политика за развитие, което изисква да се постави началото на политика за:

- намаляване на безработицата и обезлюдяването на селата ;
- прилагане на диференциран интегриран подход в структурната реформа;
- разработване на проекти за участие в европейски програми за регионално развитие и трансгранично сътрудничество.

Връзките на ОПР със стратегическите планови и програмни документи на местно, регионално и национално ниво се разглеждат в два аспекта :

- нормативни: регламентирани от действащата законова база;
- технологични: продиктувани от самата технология на разработването им.

Определящи за общинската политика са темповете на прехода към пазарна икономика, преструктуриране на промишлеността, селското стопанство, услугите, образованието, ускорено доизграждане и подобряване на транспортната, енергийна , телекомуникационна, екологична и информационна инфраструктури.

ОПР се намира в права и обратна връзки при разработването и актуализацията му с НОППР, РПР, ОСтР и общинския бюджет, въз основа на текстовете и логиката на закона за регионално развитие от една страна и възприетата методика за изискванията по разработване на ОПР.

В макроикономическата рамка на област Силистра, Североизточен район и националната икономиката на страната, община Ситово е сред общините с нисък индекс на човешкото развитие, независимо от тенденцията за повишаване на показателя в сравнение с предходните години – 2000, 2001, 2002 и 2003 година. Този негативен факт се обуславя и от факта, че област Силистра заема 27-мо място от 28 по формиране на Брутен вътрешен продукт на глава от населението за страната.

Съгласно Закона за регионалното развитие и критериите за райониране Община Ситово е в териториалния обхват на район за целенасочено въздействие, определен от Регионалния план за развитие и се **определя като изостанал селски район и изостанал граничен район,** което говори за все още непреструктурирана икономика и приоритетно развитие на услугите, за сметка на производствените структури. Периферното разположение на общината спрямо столицата /в условията на все още силна централизация на държавното управление/ и спрямо другите големи градове на България при недобре развити комуникации е фактор, който в последното десетилетие обрича общината на изолация от без това малките възможности на страната за стимулиране на регионалното социално-икономическо развитие. Външната среда за развитие на общината е формирана на база Областната стратегия за развитие на Област Силистра за периода 2005 – 2015 година.

Предлаганият документ включва основните параметри на националния план за регионално развитие по смисъла на ЗРР и ОСтР. В него са разгледани:

- диагноза и идентифициране на основните проблеми на общинското развитие;
- стратегия, цели и приоритети на ОПР съобразени с ОСтР с целите и приоритетите на РПР;

- възможни финансови инструменти;
- организация на плана в програма- проекти;

Диагноза на състоянието. Проблеми на регионално развитие.

Анализът от последните години очертават следните по-важни проблеми и тенденции в регионалното развитие:

- Като резултат от естествените условия, от политиката в миналото и от динамиката от развитието през последните десет години съществуват изразени диспропорции (междуселищни различия) в икономическото развитие, заетостта, доходите, качеството на живота като цяло. Разликата между Ситово и най -слабото по отношение на доходи селище е 2,5 пъти, на приходи- 4 пъти,от дейност – 8 пъти , на равнище на безработица 1.5 пъти, на преки инвестиции –10 пъти;
- Резултатите от промяната на икономическата система не се разпределят равномерно на територията на общината. Скоростта на адаптиране на териториалните структури към новите условия е силно диференцирана. Ситово се превръща в територия с повишена инвестиционна атрактивност, с възможности за развитие на предприемачеството и иновации поради засилване ролята на фактора местоположение (административен център) и наличието на свободни терени и сгради – общинска собственост.
- Ускоряването на структурната реформа в икономиката има диференциран ефект и води до концентрация на социални проблеми, свързани с пазара на труда. Сходен ефект има и реформата в образованието като той се съпътства и от ограничаване на достъпа на социални услуги в някой селища.
- Провежданата дълги години политическа и икономическа политика в съчетания с кризисните явления в българската икономика през последните години задълбочиха проблемите от типа център-периферия в общината. Периферността има комплексен характер: транспортна изолираност (особено през зимата), поради недоизградена инфраструктура и силно ограничен обществен транспорт, липса на развити ефективни икономически дейности, висока безработица и процес на обезлюдяване на част от населените места, затруднен достъп до информация, контакти и ниска обезпеченост с публични услуги.
- Влошена полово-възрастовата структура, което се отразява неблагоприятно на възпроизводството на населението, естествен прираст.
- Застаряване на трудоспособното население.

Определянето на целите,стратегията и приоритетите в ОПР изискват да се отчетат не само вътрешните различия и проблеми на териториалната структура, но и да се оцени мястото на общината в по-широк регионален аспект- област, планов район.

Най важните проблеми на общинската политика за развитие са:

- Липса на цялостна концептуална и дългосрочна ориентирана политика, организирана чрез подходящи планови документи и обезпечена с необходимото общинско законодателство и ресурси. Провежданата в годините на прехода политика на развитие е прагматична, отговаряща на овладяването на отделните проблеми без търсене на цялостно решение и устойчивост на резултатите.
- Недостатъчни местни инициативи и активност. В обществото като цяло са все още силно разпространени нагласите за централно решаване на местните проблеми. Разчита се повече на държавата и общината от колкото на предприемачеството и личната инициатива.
- Дефицит на актуална и надеждна регионално - диференцирана информация, която да позволява обективна и своевременна оценка на проблемите и процесите в регионалното развитие.

Изброените проблеми показват накъде трябва да бъде насочена политиката на РР , паралелно с тях трябва да се отчетат и съществуващите силни страни и възможности на съществуващата териториална структура така и на възприетата политика на РР,които могат да се използват и развият:

- Кръстосаното геостратегическо положение на общината, чиято територия се пресича от републикански път Силистра – Русе – II клас и пътища от III и IV – то класна пътна мрежа.,електропреносна мрежа, телекомуникации, водопреносна мрежа.
- Добре балансирана мрежа от населени места.
- Наличие на запазена природна среда, големи компактни горски масиви, незасегнати от негативни въздействие от индустриализация и урбанизация, запазено богато културно-историческо наследство, обширно селскостопанско пространство с възможности за производство на биологично чиста земеделска продукция.
- Наличие на качествен човешки ресурс с професионални и трудове навици, даващи възможности за бързо усъвършенствуване и адаптиране към променящите се условия.

Бъдещето на една община зависи, преди всичко от волята и решимостта на нейните жители да я запазят и превърнат в привлекателно и удобно място за пълноценен живот.

Разработването на Плана за регионално развитие на Община Ситово е не само опит да се отговори на предизвикателствата на промените в новия век – векът на информационното общество, а и предизвикателство и към тежките и трудни условия на днешния ден – икономическа криза, безработица, ограничении финансови ресурси. Желанието за положителна промяна на съществуващото положение може да стане реалност само тогава, когато си поставяме ясни и осъществими цели, когато формулираме точни и нужни задачи, когато има съчетание на интересите и координация в действията на всички социални групи и професионални среди – граждани, местна власт, политически сили, институции, НПО.

Ако е вярно, че бъдещето започва от днес, то стават очевидни предимствата и възможностите, които ни дава разработката на едно цялостно виждане за развитието на Общината.

Планът за регионално развитие на община Ситово :

- *е средство за мобилизиране на местните и централни ресурси, за привличане на външни инвестиции, за интегриране на множество проекти и планове на общинско и регионално ниво;*
- *създава възможности за повишаване на гражданската активност за динамично развитие на населените места, формиране на чувство за съпричастност на населението към развитието на Общината;*
- *е необходимо условие за приобщаване и използване на възможностите на европейски и национални програми.*

Общинският план за развитие е структуриран в четири основни части.

В първата част въз основа на системен и комплексен анализ на основните икономически и социални процеси е изведен анализа на икономическото и социално развитие на Общината по основни компоненти.

Втората част представя анализа на силните и слаби страни , възможностите и заплахите в развитието на Община Ситово.

Третата част е стратегическата част на плана , състояща се от приоритетни насоки за развитие, цели и мерки. Тя започва с визията на Общината , която обхваща различни елементи, посочени в териториалната общност като желание за бъдещото развитие. Стратегическата част е структурирана като основна стратегическа цел и пет основни приоритета, които са подкрепени от конкретни специфични цели и мерки за тяхното изпълнение.

ВИЗИЯ НА ОБЩИНА СИТОВО :

ОБЩИНА СИТОВО – ИКОНОМИЧЕСКИ СТАБИЛЕН И ЕКОЛОГИЧНО ЧИСТ АГРАРЕН ЦЕНТЪР, ПРЕДОСТАВЯЩ БЛАГОПРИЯТНИ УСЛОВИЯ ЗА ЖИВОТ И ОТДИХ, ВЪЗМОЖНОСТИ И ИНВЕСТИЦИИ - ЗАЕДНОСТ НА ЕТНОСИ И КУЛТУРИ

Основната стратегическа цел в развитието на Община Ситово за периода от 2007 - 2013 година е определена като :

« ПОСТИГАНЕ НА СТАБИЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН РАСТЕЖ И СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА К0НКУРЕНТОСПОСОБЕН СТОПАНСКИ СЕКТОР »

Стратегически приоритети на Общинския план за развитие са:

1. *Обновяване, модернизиране и доизграждане на инфраструктурата, способстваща за социално-икономическото развитие на Общината;*
2. *Изграждане благоприятна жизнена среда, осигуряваща ново качество на жизнен стандарт;*
3. *Развитие на аграрния сектор като суровинна база на икономиката и заетостта в Общината и опазване на околната среда;*
4. *Развитие на туристическия сектор и поддържане на културните традиции в Общината;*
5. *Създаване на общински капацитет за устойчиво развитие.*

Четвъртата част представя организацията и координацията на дейностите за реализация на Плана за регионално развитие на Община Ситово. ОПР е отворен документ, който може да се развива, усъвършенства и актуализира в съответствие с динамично променящите се условия и фактори , мотивиращи неговото разработване.

I. Анализ на икономическото и социалното развитие на общината (анализ на ситуацията).”

1. Обща характеристика на Община Ситово

1.1 Географска характеристика.

Територията на община Ситово е разположена в началото на североизточната част на Дунавската равнина. Община Ситово се намира в северозападната част на област Силистра, Североизточен планов район и заема площ от 271 км2, на 120-150 м. надморска височина, с преобладаващ хълмисто-равнинен релеф, пресечен от суходолия - бивши речни долини. Климатът е умерено континентален. Като цяло равнинният терен определя земята като подходяща за селскостопанска обработка.

На запад и на юг граничи с общините Главиница и Дулово, а на изток с община Силистра. На север достига до брега на р. Дунав. Центърът на общината – с. Ситово, отстои на 25 км. западно от областния център - гр. Силистра.

1.2 Историческа характеристика

Територията на Община Ситово е била населявана от най – стари времена. За това свидетелстват останалите паметници от най- различни етноси и култури. В района на с. Ситово край селата Гарван , Поляна и Слатина се намират селищни могили от енеолитната / с предположение и от неолитната / епоха. Също в този район край селата Добротица, Ирник, Искра, Поляна , Ястребна , Нова Попина, Ситово и Любен се намират надгробни могили от тракийската предримска епоха.През VI – ти век при идването на славяните на Балканския полуостров са били образувани много славянски селища . Едни от тях са тези край с. Гарван, и Попина. И при двете селища са открити некрополите. По- късно тези селища по времето на Българската държава / 681/ продължават своя живот. Други такива имаме край селата Ситово, Слатина и Добротица..

На територията на Община Ситово има открити и проучени археологични обекти и исторически паметници, които дават определен културен исторически облик на района.

- Селищни могили – с. Гарван – в м. Кривана, с. Поляна и с. Слатина на 1,6 км. В м. Калфа.
- Надгробни могили – наброяват 34 , които са от тракийски произход. Разположени са вкупом по 3-4 скали в с. Добротица, Ирник, Искра и Ситово
- Некрополи – с. Гарван, Ситово , Попина – непроучени. Антична крепост – в с.Гарван – 4 км от селото на север в местността “ Кючюк гюл” и Кала” има форма на триъгълник притъпен връх – с вероятно римски произход.

1.3 Административно – териториална и демографска характеристика

1.3.1. Административна характеристика

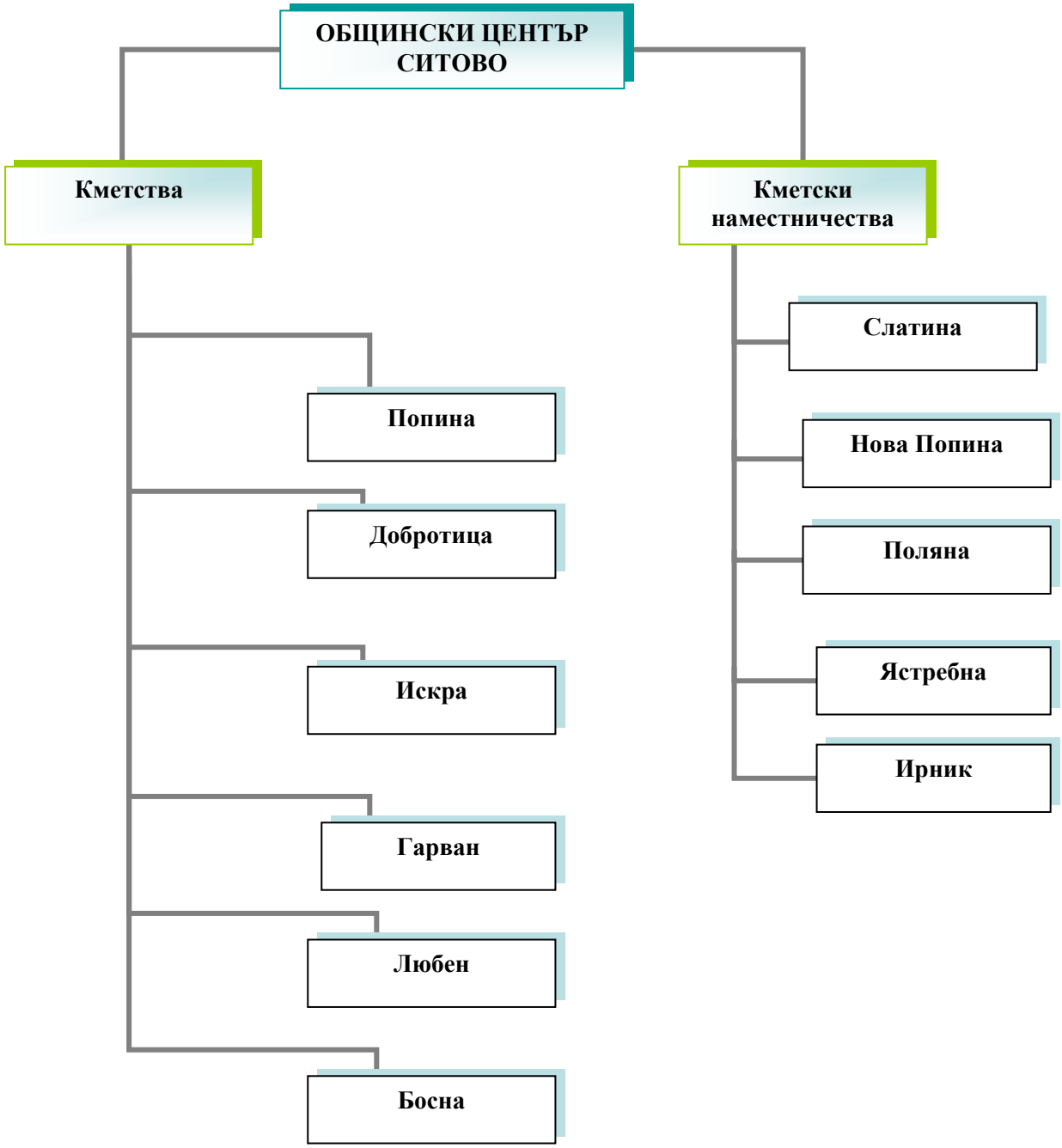

Община Ситово е от IV функционален тип, състои се от 12 населени места Община Ситово е с общински център /с. Ситово/, 6 кметства /с. Искра, с. Попина, с. Любен, с. Босна, с. Гарван и с. Добротица / и 5 кметски наместничества / с. Слатина, с. Нова Попина, с. Поляна, с. Ирник и с. Ястребна/.

След новото административно деление на страната, община Ситово е част от новосъздадената област с административен център гр.Силистра .

1.3.2. Демографска характеристика

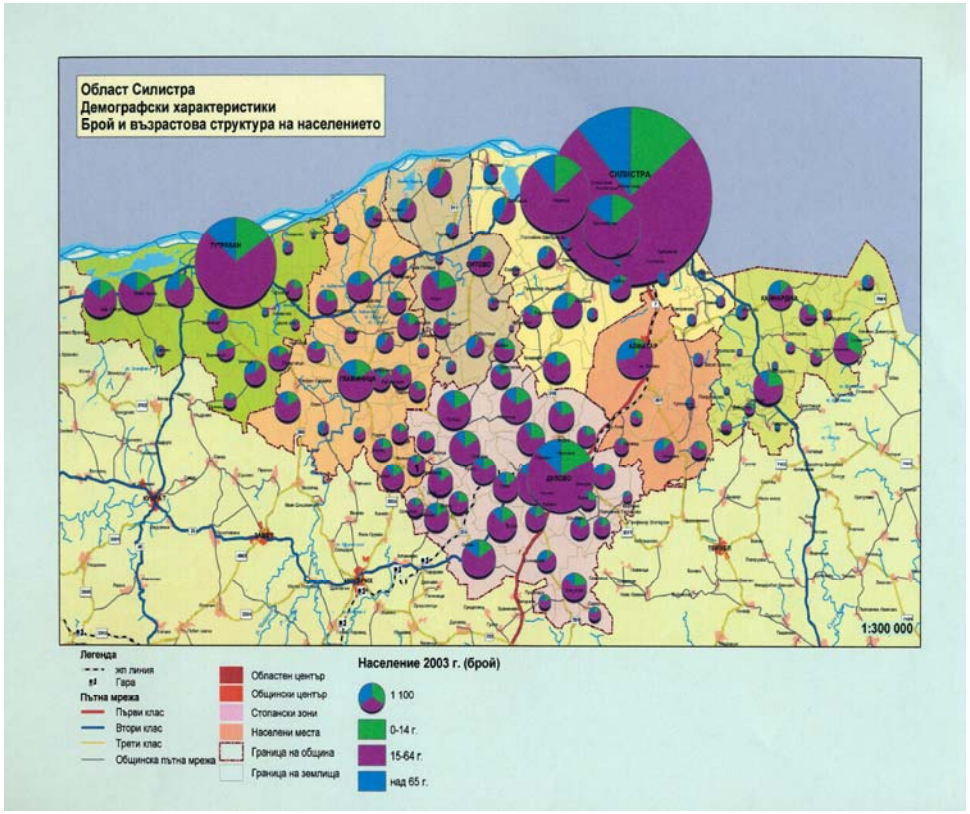

По данни на НСИ към 2003 година населението в Община Ситово наброява 6600 души.

Население на Община Ситово

	1999	2000	2001	2002	2003
Община Ситово	**7278**	**7194**	**6740**	**6676**	**6600**
с. Босна	448	450	433	408	405
с. Гарван	727	698	602	580	556
с. Добротица	612	596	525	520	529
с. Ирник	156	153	149	152	148
с. Искра	1939	1939	1834	1874	1884
с. Любен	626	649	651	660	674
с. Нова Попина	141	127	99	95	92
с. Поляна	267	253	232	239	229
с. Попина	1058	1032	966	921	891
с. Ситово	1117	1109	1063	1037	1006
с. Слатина	167	168	166	158	155
с. Ястребна	20	20	20	32	31

Население на общината по възраст

	1999	2000	2001	2002	2003
0	68	52	50	62	52
1 до 4	250	265	233	232	231
5 до 9	416	383	348	316	307
10 до 14		367	377	366	373	376
15 до 19		382	385	257	255	272
20 до 24		313	320	349	352	335

25 до 29	461	433	388	363	358
30 до 34	449	466	469	468	466
35 до 39	400	406	365	373	400
40 до 44	366	373	354	369	368
45 до 49	418	404	397	374	370
50 до 54	522	499	480	462	469
55 до 59	585	586	537	526	510
60 до 64	562	567	584	592	581
65 до 69	576	529	576	554	521
70 и повече	1143	1149	987	1005	1006

В общината живее смесено население, от което българите представляват 52,4%. Характеризира се с отрицателен естествен прираст – 76, сравнително по-ниска миграция в сравнение с останалите общини в областта. Само две от селата в общината имат положителен естествен прираст – Искра и Босна. Възрастовата структура на населението е значително влошена.

Население по групи възрасти и пол.

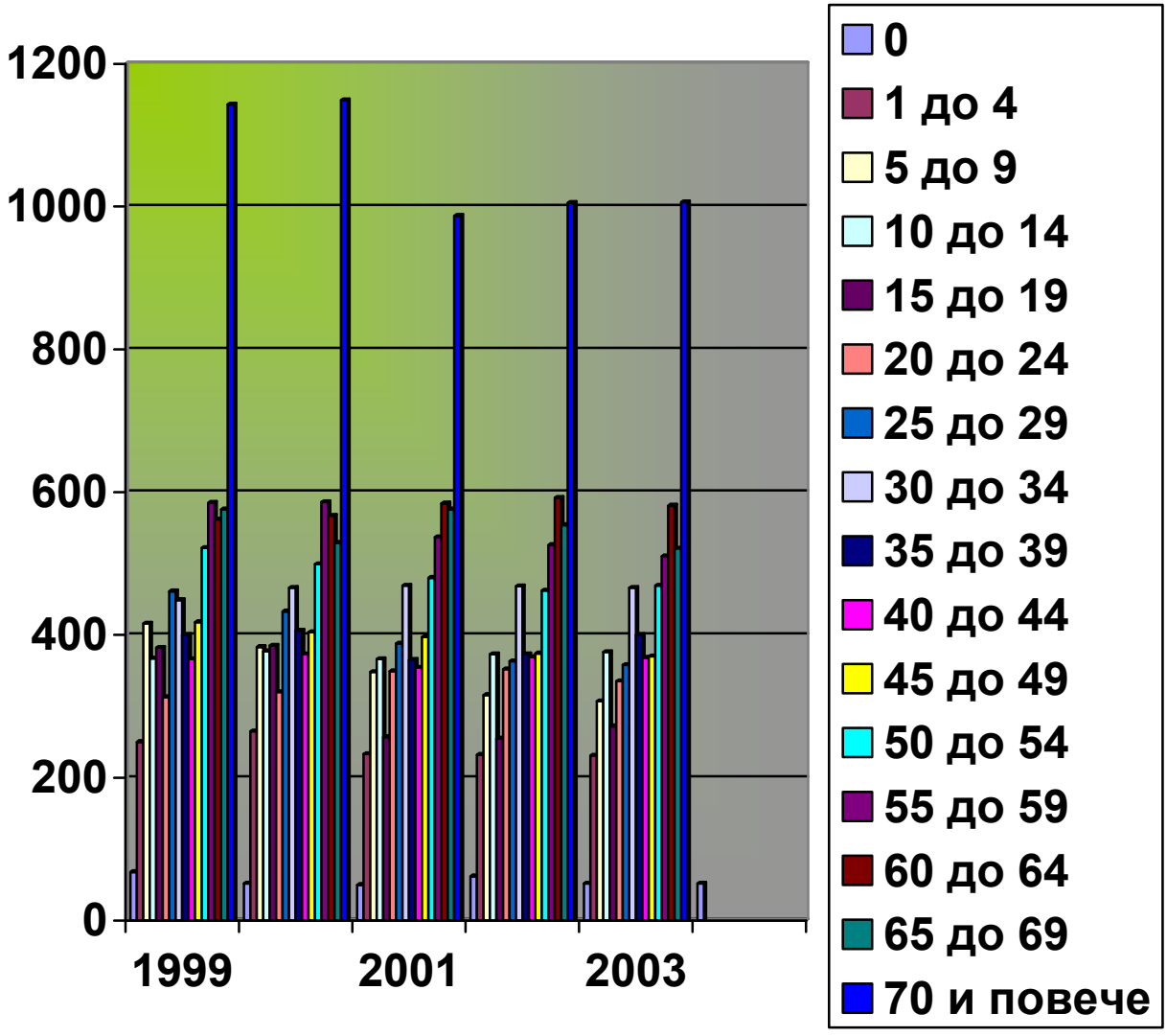

Увеличава се делът на възрастното население, което оказва влияние върху коефициента на възрастова зависимост и заема един много висок относителен .

2. Стопански сектор – развитие на селското стопанство, бизнеса и промишлеността.

2.1. Селско стопанство

Селското стопанство има структуроопределяща роля в икономиката на Община Ситово. Изключително благоприятното съчетание на природно – климатичните условия в Общината са обусловили високата му степен на развитие.

Съгласно националният план за развитие на селските райони, в България като селски райони са дефинирани общини, чийто най- голям град е с население под 30 000 души и гъстота на населението е под 150 жители на кв.м. От всичките 264 общини в страната, 229 се намират в селски райони. Общият брой на населените места в тези райони е 5 307. Основната форма на икономическа дейност в тях е земеделието, горското стопанство, занаятчийството и селския туризъм. Селските райони обхващат територия от 90 371 км2 или 81,4% от общата територия на страната. Селското население наброява 3 612 974 души, което представлява 43,6% от населението на България.

Гъстотата на населеност в селските райони е 40 души на км2 при средна за страната от 76,4 души на км2. Средната гъстота на селищата в селските райони в страната е 3,75 населени места на 100 км2. Дефиницията за изостанали селски райони е дадена в Закона за регионалното развитие. Целите на закона са свързани с: преодоляване на регионалните диспропорции; намаляване броя на общините и регионите достигнали критично равнище на бедност, безработица, обезлюдяване, екологични неблагополучия, социални и етнически напрежения; прилагане на диференциран регионален подход в структурната реформа. При зададените критерии община Ситово се класифицира като изостанал селски район и граничен район. В резултат на негативните икономически фактори в общината са натрупани неравновесия поради моноструктурност на икономиката и неразвитост на икономическата инфраструктура. От това дали конкурентността на земеделския сектор ще се повишава, зависи нарастването на доходите и стандарта на живот на значителна част от населението в общината, което е заето в земеделието и свързаните с него производства. **Това важи до голяма степен за Ситовска община, където земеделието е структуроопределящ отрасъл за местната икономика.** Обработваемата земя общо е 211 860 дка или 78,18% от територията на общината, от които 167 628 дка е частна, 36 415 дка общинска и 7 817 дка държавна. Земята се стопанисва от 26 селскостопански структури, 85 земеделски производители и около 550 частни стопани. Водещ подотрасъл за общината в селското стопанство е

растениевъдството. Съгласно баланса на земята възстановената земеделска земя е 177 082 дка ниви, като 85 % от нея се обработва основно от 26-те селскостопански структури (земеделски кооперации, събирателни дружества, ООД, ЕООД и ЕТ), а останалата от собственици – земеделски производители.

Баланс на земята по форма на собственост

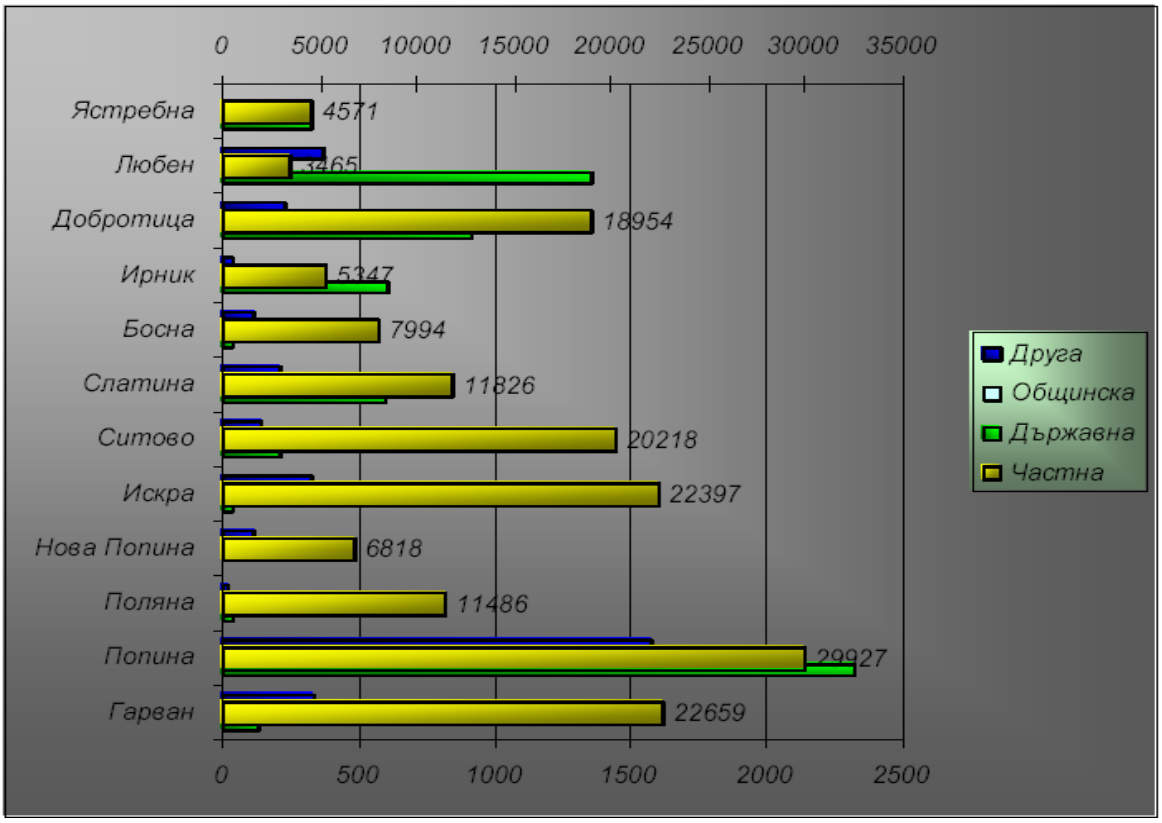

Община Ситово е традиционен производител на зърнено – житни култури. Най-голям е делът на площите, засети с пшеница – 59 619 дка, които обаче са с 12 934 дка по-малко в сравнение с предходната година, а 94% от тях са обработвани от ЗК, СД и арендатори. Независимо от тенденцията на областно ниво към увеличаване на площите, засети с ечемик през последните години в община Ситово те бележат спад. Друга традиционно отглеждана зърнено-житна култура е царевицата. Нейното увеличение спрямо миналата стопанска година е незначително. Над 88% от производството на тази култура е съсредоточено в големите селскостопански структури. Произвежданата от частните стопани царевица се използва за задоволяване нуждите на личното стопанство.

От техническите култури най-голям дял заема производството на слънчоглед – маслодаен и шарен. Малък процент от площите са заети с етерично-маслени и технически култури – мента, резене, кориандър а също и с някои видове култивирани билки. Те се обработват предимно от потребителните кооперации и някои земеделски кооперации. Наблюдава се тенденция към намаляване на площите, засети с тикви, докато през предходните стопански години производството на тиквено семе заемаше сериозни позиции. Запазва се характерното за селата – Искра, Босна и Любен зеленчукопроизводство – домати, лук и чесън. Проблемите в растениевъдството, разкрити от интервюта сред производители, са:

- ниските изкупни цени на продукцията при висока себестойност (от високи цени на торове, пестициди, горива, части за поддържане на техниката);
- липсата на достатъчно инвестиции за създаване на нови трайни насаждения и лошото поддържане на съществуващите;
- драстично намаляване на оползотворените за интензивно земеделие площи.

Във фамилните стопанства на селата , където има натрупан опит и традиции се произвежда намерилия в общината добри условия за отглеждане едролистен тютюн “Бърлей”. През последните три – четири години се засили интереса към тази доходоносна култура. Нарастват обаче и изискванията към качеството на това производство. В Общината през 2004 година бяха създадени 2 Сдружения на тютюнопроизводители, основната цел на е които да защитават интересите им.

Разпределение на площите, засети с тютюн , тип « Бърлей» по населении места – реколта 2004 година

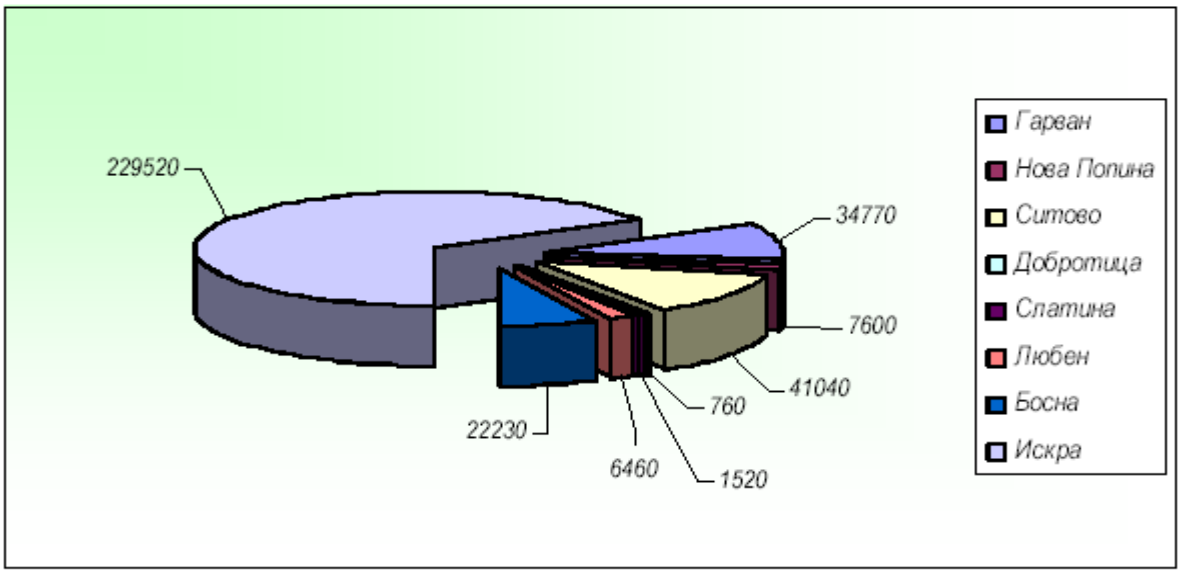

С изключение на кайсиевите масиви в селата Ситово и Искра, останалите трайни насаждения се стопанисват изключително от селскостопанските структури. Предвид доходността при производството на плодове нараства интереса към създаване на овощни градини от частни стопани през последните години. Създадени са нови 145 дка кайсии, 50 дка ябълки, 300 дка сливи, 50 дка праскови. Проекти за създаване на нови лозови насаждения се реализираха от фирма СД“Вълканов и сие”, която през последните 4 години поетапно създаде лозови насаждения върху площ от 80 дка и са подготвени площи за разширение с още 50 дка. Сортовата структура на насажденията е съобразена с пазара.
Анализът на земеделските култури показва тенденция на спад на производството. Най-голяма е промяната при пролетните култури. Причина за това са ограничените финансови ресурси, с които разполагат земеделските производители, високите цени на торове и препарати за растителна защита, което от своя страна намалява възможността за произвеждане на необходимите и задължителните агрохимични мероприятия.

Средни добиви в растениевъдството по години

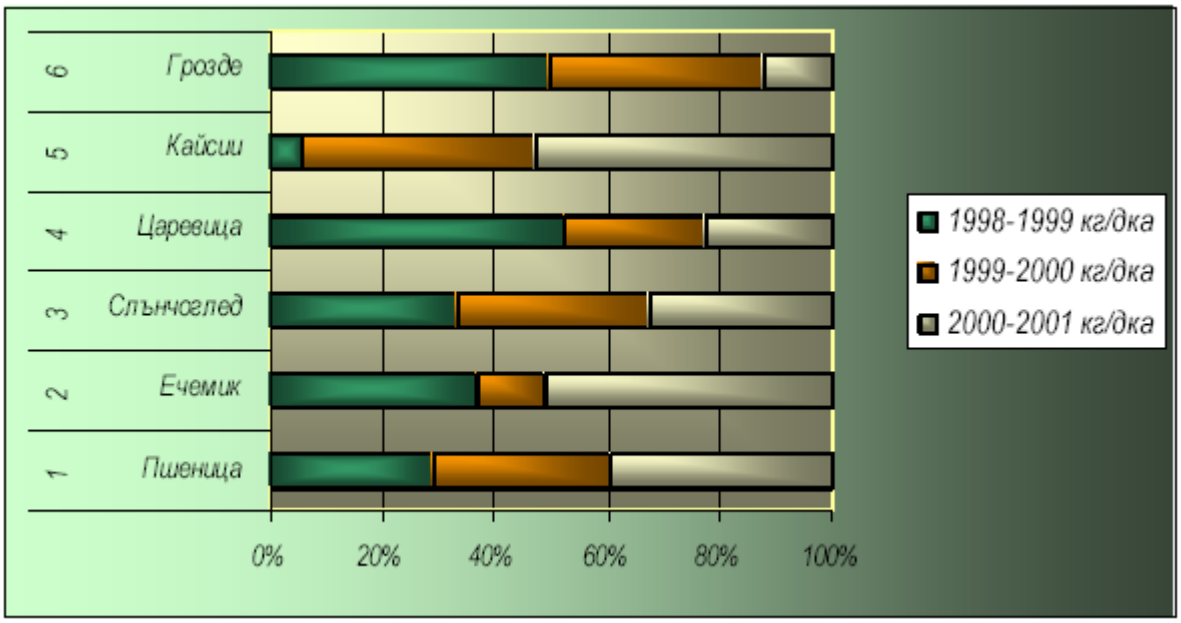

Преобладаващата част от наличната земеделска техника е стара, силно амортизирана и изисква значителни разходи за поддръжката й. Има структури и частни стопани, които въпреки големите финансови затруднения осъзнават, че закупуването на по-високопроизводителна техника е печеливша инвестиция и я реализират посредством участие в различни форми на кредитиране, включително и програма САПАРД, от подкрепата на която се възползват голяма част от земеделските фирми и производители.

Като подотрасъл на селското стопанство животновъдството в Общината не е приоритет и е силно раздробено. С изключение на кравефермата, собственост на ЗК “Устрем” село Попина, животните основно се отглеждат в личните дворове на собствениците. В зародиш е създаването на мини-ферми, в които обаче броят на животните е под оптималния минимум. Най-голям е броят на дребния рогат добитък и птиците, като тенденцията е към увеличаване. Броят на говедата и свинете варира. По отношение условията, при които се отглеждат животните масово не са спазват зоохигиенните норми. Пренебрегват се и санитарно- хигиенните изисквания за добив на животинска продукция, най-вече мляко, резултат от което са и ниските качествени показатели. Занижената развъдно-подобрителна и племенната работа, довели до влошаване на породния състава и липсата на нормирано, балансирано хранене са мощни фактори, които влияят върху продуктивността на животните. Много често стопаните не осъзнават значението и подценяват провеждането на имунопрофилактичните мероприятия от ветеринарно-медицинските органи. Липсата на достатъчно обработваема земеделска земя за възстановяване на собствениците по реда на Закона за собствеността и ползването на земеделската земя и използването за тази цел на общинските пасища и мери, както и неправомерното разораване на част от тях се оказва проблем за стопаните на животни, поради това че се ограничават възможностите за паша. Липсата на грижа за състоянието на пасищата по отношение на растително-тревния състав и чистотата им води до неефективното им използване по предназначение. За животновъдството като цяло може да се каже следното: Неизгодните за производителите изкупни цени на животинската продукция и липсата на пазар, са причина стопаните да не отглеждат повече или да не отглеждат животни. И все пак животновъдството в най-голяма степен създава възможност за реализация на свободната работна ръка и осигурява макар и минимални доходи за съществуване на населението. Набавянето обаче на необходимия капитал за стартиране в тази посока, а също и за увеличаване на поголовието се оказват много често трудно преодолими препятствия.

Област Силистра е една от малкото области в страната с нисък процент необработваеми площи в страната. Проблем за общината представляват ерозиралите и наводнени ниви от общинския поземлен фонд. В следващите диаграми е представено разпределението на ерозиралите и наводнени ниви от общински поземлен фонд.

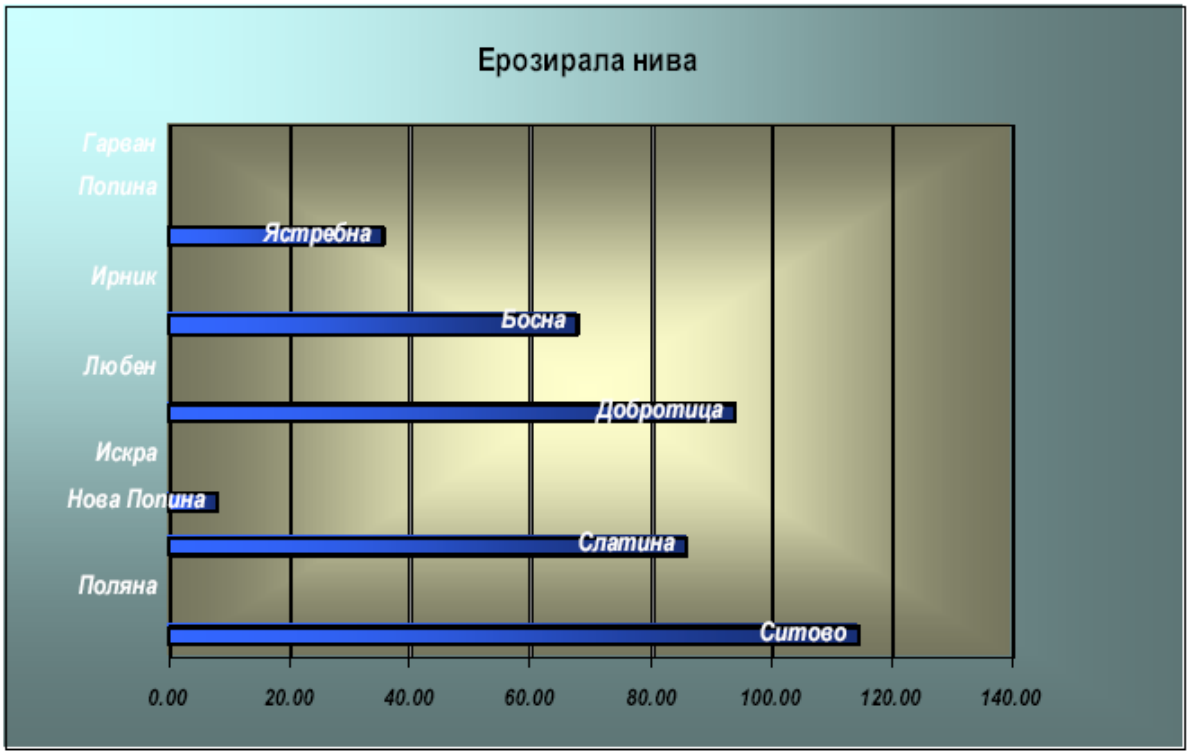

ИЗВОДИ:

- Производство на екологично чиста селскостопанска продукция, обусловено от условията в района, незамърсени почви, въздух и вода, умерена употреба на растително-защитни препарати и достатъчна отдалеченост от големи промишлени замърсители.
- Повишава се културата на заетите в земеделието.
- Търсят се пътища за развитие на селскостопанското производство и закупуването на техника, посредством финансиране от вътрешни и външни източници и програми.
- Използват се благоприятните почвено-климатични условия за създаване на трайни насаждения.
- На територията на Общината няма пустеещи земи, показателен факт за което е големия брой на желаещите да бъдат оземлени безимотни и малоимотни граждани, предимно млади семейства, които с това ще превърнат земеделието в свой поминък.
- В някои от селищата се провежда вътрешно разпределение на обработваната земя между селскостопанските структури, което води до удобство в работата.

- Наблюдава се стремеж най-вече у частните стопани към отглеждане на интензивни култури, с цел създаване на поминък на цялото семейство, като се привлича свободна работна ръка и с това се решава донякъде проблема с безработицата.
- Финансовата неосигуреност и липсата на свободен оборотен капитал.
- Ниско е нивото на професионализма в земеделието. Това важи за селскостопанските структури, които не са обезпечени с достатъчно подготвени професионални кадри – агрономи,инженери и икономисти.
- Неудовлетворяващи изкупни цени за селскостопанската продукция или липсата на пазар за нейната реализация са перманентен проблем за производителите.
- Слаба е селекционната работа, което води до ниски добиви и качество на продукцията.
- Не се използва ефективна създадената нормативна уредба за създаване на браншови организации на производителите.

2.2. Макроикономическа среда за развитие на малкия и среден бизнес

В рамката на националната икономика малките и средни предприятия от община Ситово се развиват в плановия район с най-нисък коефициент на гъстота на МСП за страната – 27 и имат определящо значение за формиране на трудовата заетост на населението.

Географски обхват	**Дял на МСП във фирмите, %**		**Дял на МСП в заетостта на фирмения сектор, %**		**Дял на МСП в приходите от осн. Дейност, %**		**Дял на МСП в добавената стойност, %**	
Северо източен планов район	**99.10**	**99.10**	**55.30**	**59.40**	**50.80**	**53.10**	**37.70**	**38.60**
Общо за страната	**99.00**	**99.00**	**46.70**	**50.60**	**50.80**	**49.50**	**30.70**	**38.00**

** Източник – НСИ*

Преразпределеният БВП на човек от населението за община Ситово за 1999 е 3442 $, което определя положението й на община с нисък индекс на човешкото развитие в мозайката на общините в РБългария 256 от 264 съгласно Националния доклад за човешкото развитие 2002 на програмата на ООН за България.

Разпределението на производството по населени места е крайно неравномерно. Липсата на промишлен бизнес в малките селища и при отсъствие на алтернативни възможности за заетост води до спасение в домашното стопанство но хората, които остават да живеят там и като следствие от натурализацията на местната икономика.

Съществен проблем в развитието на малките и средни предприятия от общината е, че процесът за обновяване на технологиите и ДМА в МСП е силно подтиснат.

Основните фактори, които ограничават развитието на МСП са изключително ниското платежоспособно търсене и недостатъчното финансиране. Около 52 % от анкетираните МСП изтъкват първата причина като основна, а 38 % считат като основен фактор затруднения достъп до финансиране. Липсата на квалифициран персонал и липсата на управленски умения, и други причини се считат като ограничаващи фактори

само от общо 10 % от анкетираните МСП. Като основни проблеми за дейността се считат ниското търсене на продукцията им, високите данъци и недостатъчния капитал.

Основен източник на капитал за финансиране развитието на МСП са банките. По усреднени за страната данни за 2000 – 2001 г., около 30 – 35 % от МСП са кандидатствали за банков заем и 20 – 25 % от МСП са получили финансиране. Това означава, че между 20 % и 30 % от МСП се нуждаят от капитал, но нямат подходящ източник на финансиране.

Основните проблеми при ползването на банково финансиране са високите лихви, високият размер на обезпеченията и бавният процес на отпускане на заема. Това показва необходимостта от създаване и развитие на регионални фондове за гарантиране на банковите заеми за МСП. Необходимо е също да се организира постоянна кампания за популяризиране програмите за МСП на правителствени агенции и чуждестранни донори. Като имаме предвид, че в близките години вероятно лизингът ще стане основен конкурент на банковото кредитиране за ДМА, е необходимо да се разшири ползването на лизингови схеми за обновяване на ДМА в малкия и среден бизнес, като се укрепи регионалната среда за това.

2.3. Промишленост

Община Ситово има слабо развита промишлена база. Съществуващите и новосъздадени предприятия са в отрасъл хранително-вкусова промишленост и не формират голям процент от заетостта на населението в общината. През последните няколко години са възстановени и създадени няколко нови промишлени структури:

- Холандската фирма “Провими” АД с инвестиция от над 1 500 000 лв. изгради съвременен и модерен фуражен завод, с 29 работни места (заети от работници от с.Ситово и с.Искра), с което се подсигури реализирането на земеделската продукция от общината.
- Фирма “Приваконтакт” ООД изгради складова база за твърди горива на територията на с.Добротица, с което се подобри снабдяването с горива на населението от общината.
- Мелница за производство на брашно на фирма ЕТ “Доминвест – Симеон Русчев” в село Ситово.
- Мандри в с. Ситово и с. Искра, които разширяват своята производствена дейност.
- Цех за производство на дървени палети – с. Ситово започна дейност през 2003г.

Потребителните кооперации в Ситово, Добротица, Попина и Гарван организират производството на хляб и хлебни произведения за нуждите на населението от района. Общо заетите лица в отрасъла са 3,5 % от населението в трудоспособна възраст.
Сравнително големият брой регистрирани фирми в общината не е показател за силно развит частен сектор, тъй като от общо 251 регистрирани фирми, 234 са в сферата на услугите и само 10 в отрасъл хранително-вкусова промишленост. Същевременно големият брой регистрирани стопански субекти говори за наличието на много реално нефункциониращи структури. Реципрочният показател на броя регистрирани стопански субекти на 1000 жители е 30,27 – от него става ясно, че стопанските субекти на територията на общината са предимно малки и дори самонаети.

ИЗВОДИ :

- Много нисък темп на икономически растеж в промишлените фирми поради недостатъчния износ и свитото вътрешно потребление, неефективна структура на промишлеността и др.
- Недостатъчни са преки чуждестранни инвестиции в икономиката на областта, особено в инвестиции “на зелено”, които за конкретните условия в областта се очаква да преобладават.

- Основните проблеми на малките и средни предприятия, са намаленото търсене и силната конкуренция, държавната бюрокрация, нелоялната конкуренция, както и малкият оборотен капитал, с който разполагат.
- Основните проблеми на стартиращите фирми са осигуряването на начален капитал и пласментът на продукцията.
- Все още е нисък процента на фирмите, изработили своя стратегия за дългосрочно развитие;
- Увеличен е процента на стопанските субекти, инвестирали в ново оборудване и технологии;
- Идентифицирани са следните основни фактори, които ограничават растежа на малките и средните фирми в индустриалния сектор**:**

• Неефективен маркетинг, особено продукт и пласмент;
• Недостатъчен начален капитал;
• Морално и технически остаряло оборудване;
• Висока енергоемкост и ниска производителност;
• Неквалифициран персонал.

2.4. Трансгранично сътрудничество

Съгласно европейското законодателство и по-точно инициатива INTERREG III на Европейския комитет на регионите, трансграничното сътрудничество трябва да се развива към стимулиране на местни инициативи и прояви на активност от местната власт, бизнес-средата и неправителствения сектор в общината. Като административна единица община Ситово се включва в Еврорегион Долен Дунав. Община Ситово е член на Асоциация за трансгранично сътрудничество « Дунавска Добруджа» и участва в съвместни дейности по проекти на асоциацията.Установени са приятелски взаимоотношения с Община Картал – Истанбул – Република Турция и Община Шалгамлъ – Република Турция. Ежегодно се обменят визити между представители на общината и тези две общини. Община ситово трябва максимално да се възползва от географското си положение и да участва в Проекти по Програма ФАР – ТГС, още повече, че съгласно определените критерии за обособяване на Районите за целенасочено въздействие тя е определена като изостанал граничен район.

2.5. Финансови параметри

В самостоятелната финансова сметка за приходите и разходите на общината за дадена бюджетна година, приходната част, съгласно изискванията на Закона за общинските бюджети, се формира от собствени приходи, преотстъпени на общината държавни приходи и субсидии от републиканския бюджет.

СПРАВКА ЗА ПРИХОДНАТА ЧАСТ НА БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА СИТОВО ЗА 2005Г.

НАИМЕНОВАНИЕ НА ПАРАГРАФИ И ПОДПАРАГРАФИ	ПАРАГРАФ	Изпълнение 2004г.	Годишен план 2005г.
1	2	4	4
I. ПРИХОДИ			
1.ИМУЩЕСТВЕНИ ДАНЪЦИ			
данък върху недвижими имоти	*13-01*	*14121*	*13000*
данък върху наследствата	*13-02*	*0*	*0*
данък върху превозните средства	*13-03*	*17125*	*17000*
данък при придобит.имущество по възм. начин	*13-04*	*2989*	*3000*
пътен данък	*13-*	*17112*	*0*

	05		
ВСИЧКО ДАНЪЧНИ ПРИХОДИ		**51347**	**33000**
2.НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ С ОБЩ.ХАРАКТЕР			
Приходи и доходи от собственост	**24-00**	**19876**	**20300**
вноска от приходи на д./общински/ предприятия	*24-01*	*0*	*0*
нетни приходи от прод.на услуги и стоки	*24-04*	*73*	*300*
приходи от наем на имущество	*24-05*	*14763*	*14100*
приходи от наем на земя	*24-06*	*4855*	*5500*
приходи от дивиденти	*24-07*	*0*	*400*
приходи от лихви	*24-08*	*185*	*0*
общински такси	**27-00**	**68784**	**78200**
за ползване на детски градини и др. по образов	*27-01*	*18436*	*18400*
за ползване на пазари,тротоари,ул.платна	*27-05*	*1264*	*1300*
за битови отпадъци	*27-07*	*20805*	*36000*
за технически услуги	*27-10*	*2156*	*4500*
за адм.услуги и нотариална заверка	*27-11*	*18148*	*14000*
др.общински такси	*27-29*	*7975*	*4000*
Глоби, санкции и наказателни лихви	**28-00**	**5005**	**5000**
Глоби, санкции и наказателни лихви,обезщ. начети	*28-02*	*5005*	*5000*
Други неданъчни приходи	**36-00**	**102389**	**5000**
Други неданъчни приходи	*36-19*	*102389*	*5000*
Приходи от продажба на общ. имущ.	**40-00**	**58920**	**13300**
Приходи от продажба на ДМА	*40-02*	*43035*	*2000*
Приходи от продажба на НМА	*40-03*	*0*	*300*
Приходи от продажба на земя	*40-04*	*15885*	*11000*
Приходи от концесии	**41-00**	**5608**	**10000**
Приходи от дарения	**41-00**	**786**	**10000**
ВСИЧКО НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ		**261368**	**131800**
ВСИЧКО ПРИХОДИ I /1+2/		**312715**	**164800**
II.ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С РЕПУБЛИКАНСКИЯ БЮДЖЕТ			
а/обща допълваща субсидия ЦБ за общини	*31-11*	*717411*	*752896*
б/обща изравнителна субсидия ЦБ за общини	*31-12*	*92925*	*184300*
в/целев трансфер за капиталови разходи от ЦБ	*31-13*	*49000*	*90500*

г/държ.трансфер по ЗОДФЛ	*31-19*	*279727*	*145200*
ВСИЧКО ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ЦБ		**1139063**	**1172896**
III.ТРАНСФЕРИ		0	0
Трансфери/субсидии/ м/у бюдж.с-ки (+/-)	**61-01**	155568	0
ВСИЧКО ТРАНСФЕРИ		0	0
IV.ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕФИЦИТА		-34091	**-22639**
Заеми от други банки в стр.-нето	**83-00**	**-30000**	**-30000**
V.ДЕПОЗИТИ И СРЕДСТВА ПО СМЕТКИ (нето)(+/-)	**95-00**	**3891**	**7361**
Остатък от предх. период (95-01 до 95-06) (+)	*95-01*	*3891*	*7361*
Наличност в края на периода (9507-9512) (-)	*95-07*	*-7361*	*0*
Преводи на път (+/-)	*95-13*	*-621*	*0*
ВСИЧКО ПРИХОДИ: /I+II+III+IV+V/		**1573255**	**1315057**

Справка за приходите с общински характер за бюджет 2005г. в община Ситово

НАИМЕНОВАНИЕ НА ПАРАГРАФИ И ПОДПАРАГРАФИ	ПАРАГРАФ	Годишен план 2004Г.	Годишен план 2005Г.
1	2	4	4
I. ПРИХОДИ			
1.ИМУЩЕСТВЕНИ ДАНЪЦИ	13-00		
данък върху недвижими имоти	*13-01*	*14121*	*13000*
данък върху наследствата	*13-02*	*0*	*0*
данък върху превозните средства	*13-03*	*17125*	*17000*
данък при придобит.имущество по възм. начин	*13-04*	*2989*	*3000*
пътен данък	*13-05*	*17112*	*0*
ВСИЧКО ДАНЪЧНИ ПРИХОДИ		**51347**	**33000**
2.НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ С ОБЩ.ХАРАКТЕР			
Приходи и доходи от собственост	**24-00**	**19876**	**20300**
вноска от приходи на д./общински/ предприятия	*24-01*	*0*	*0*
нетни приходи от прод.на услуги и стоки	*24-04*	*73*	*300*
приходи от наем на имущество	*24-05*	*14763*	*14100*
приходи от наем на земя	*24-06*	*4855*	*5500*
приходи от девиденти	*24-07*	*0*	*400*

приходи от лихви	*24-08*	*185*	*0*
общински такси	**27-00**	**68784**	**78200**
за ползване на детски градини и др. по образов	*27-01*	*18436*	*18400*
за ползване на пазари,тротоари,ул.платна	*27-05*	*1264*	*1300*
за битови отпадъци	*27-07*	*20805*	*36000*
за технически услуги	*27-10*	*2156*	*4500*
за адм.услуги и нотариална заверка	*27-11*	*18148*	*14000*
др.общински такси	*27-29*	*7975*	*4000*
Глоби, санкции и наказателни лихви	**28-00**	**5005**	**5000**
Глоби, санкции и наказателни лихви,обезщ. начети	*28-02*	*5005*	*5000*
Други неданъчни приходи	**36-00**	**102389**	**5000**
Други неданъчни приходи	*36-19*	*102389*	*5000*
Приходи от продажба на общ. имущ.	**40-00**	**58920**	**13300**
Приходи от продажба на ДМА	*40-02*	*43035*	*2000*
Приходи от продажба на НМА	*40-03*	*0*	*300*
Приходи от продажба на земя	*40-04*	*15885*	*11000*
Приходи от концесии	**41-00**	**5608**	**10000**
Приходи от дарения	**41-00**	**786**	**10000**
ВСИЧКО НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ		**261368**	**131800**
ВСИЧКО ПРИХОДИ I /1+2/		**312715**	**164800**
II.ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С РЕПУБЛЕКАНСКИЯ БЮДЖЕТ			
б/обща изравнителна субсидия ЦБ за общини	*31-12*	*92925*	*184300*
в/целев трансфер за капиталови разходи от ЦБ	*31-13*	*18800*	*90500*
ВСИЧКО ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ЦБ		**111725**	**274800**
III.ТРАНСФЕРИ		0	0
ВСИЧКО ТРАНСФЕРИ		0	0
IV.ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕФИЦИТА		-26730	**-22639**
Заеми от други банки в стр.-нето	**83-00**	**-30000**	**-30000**
V.ДЕПОЗИТИ И СРЕДСТВА ПО СМЕТКИ (нето)(+/-)	**95-00**	**3891**	**7361**
Остатък от предх. период (95-01 до 95-06) (+)	*95-01*	*3891*	*7361*
Наличност в края на периода (9507-9512) (-)	*95-07*		*0*
Преводи на път (+/-)	*95-13*	*-621*	*0*
ВСИЧКО ПРИХОДИ: /I+II+III+IV+V/		**397710**	**416961**

ВИДОВЕ РАЗХОДИ	&	Държавни дейности	Общински дейности	Общо
1	2	3	4	5
I. ЗАПЛАТИ ЗА ПЕРСОНАЛ, НАЕТ ПО ТРУДОВИ И СЛУЖЕБНИ ПРАВООТНОШЕНИЯ	**01-00**	**529 234**	**43 395**	**572 629**
1. Заплати на персонала по трудови правоотношения	01-01	523 364	37 521	560 885
2. Заплати на персонала по служебни правоотношения	01-02	5 870		
3.Заплати от правоотношения приравнени към трудовите	01-03		5 874	5 874
II. ДРУГИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ И ПЛАЩАНИЯ НА ПЕРСОНАЛА	**02-00**	**51 393**	**5 767**	**57 160**
1. За нещатен персонал по трудови правоотношения	02-01	28 063	0	28 063
2. За персонал на извънтрудови правоотношения	02-02	12 785	4 900	17 685
3.Изплатени суми от СБКО с характер на възнаграждение	02-05	10 545	867	11 412
III. СОЦИАЛНИ ОСИГУРОВКИ ОТ РАБОТОДАТЕЛЯ ЗА ДОО	**03-00**	**148 035**	**12 387**	**160 422**
IV. СОЦИАЛНИ ОСИГУРОВКИ ОТ РАБОТОДАТЕЛЯ ЗА УПФ	**04-00**	**13 078**		**13 078**
V. ЗДРАВНО-ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ ОТ РАБОТОДАТЕЛЯ	**05-00**	**24 618**	**2 063**	**26 681**
VI. ЗДРАВНО-ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ ЗА ДЗО	**07-00**	**2 530**	**173**	**2 703**
VII. ИЗДРЪЖКА	**10-00**	**92 204**	**239 276**	**331 480**
1. Храна	10-11	5 775	13 720	19 495
2.Медикаменти	10-12	200		200
3.Постелен инвентар и облекло	10-13	6 901	9 452	16 353
4.Учебни и научно-изсл. разходи и книги за библиотеки	10-14	2 385		2 385
5. Материали	10-15	7 584	34 490	42 074
6. Вода, горива, ел. енергия	10-16	54 361	62 659	117 020
7. Разходи за външни услуги	10-20	13 351	69 700	83 051
8. Текущ ремонт	10-30	647	10 300	10 947
9. Платени данъци, мита и такси	10-40		3 400	3 400
10. Командировки в страната	10-51	0	5 355	5 355
11. Разходи за застраховки	10-62	0	2 300	2 300
12.Глоби,неустойки, нак.лихви , съдебни обещетения	10-92		4 800	4 800
13. Други некласифицирани разходи	10-98	1 000	23 100	24 100
VIII. ОБЕЗЩЕТЕНИЯ И ПОМОЩИ ЗА ДОМАКИНСТВО	**42-00**	**0**	**1 000**	**1 000**
1. Други помощи по Решение на Общински съвет	42-94	0	1 000	1 000
IX. СУБСИДИИ ЗА НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ	**45-00**	**37 004**		**37 004**
X. РАЗХОДИ ЗА ЧЛЕНСКИ ВНОС И УЧАСТИЕ В НЕТЪРГОВСКИ ОРГАНЗИЦИИ	**46-00**	**0**	**1 200**	**1 200**
XI. РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ ПО ЗАЕМИ	**22-00**		**9 200**	**9 200**
XII. КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ		**0**	**102 500**	**102 500**
1.Разходи за основин ремонт на ДМА	**51-00**		**20 500**	**20 500**
2.Разходи за придобиване на ДМА	**52-00**		**59 325**	**59 325**
3.Разходи за придобиване на НМА	**53-00**		**22 675**	**22 675**
ОБЩО РАЗХОДИ ПО БЮДЖЕТА		**898 096**	**416 961**	**1 315 057**

Основните резултати от анализа в тази област са следните:

Местните приходи на общината се характеризират с две особености – ниско равнище на един жител и изпреварващо нарастване на техния дял в общите местни приходи на областта;

Делът на разходите за образование в общината е относително висок. Заетите в образователната сфера са основно пътуващи учители, което допълнително увеличава разходите за образование в района;

Делът на разходите в останалите сфери на дейност е по-нисък от средния за страната. За социални и културни дейности се разчита предимно на общинския бюджет, като отделяните разходи не кореспондират с доходния статус на населението на общината.

3. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

Човешкото развитие е процес, който води до разширяване на свободата на избор пред хората, като обогатява техния капацитет и възможности в три насоки:

- Да живеят по-дълго и в добро здраве;
- Да бъдат начетени и образовани;
- Да имат достъп до ресурсите, необходими за постигането на приличен жизнен стандарт;

Икономическата и социална характеристика на общината оказва влияние върху демографските процеси. Налице е отрицателен естествен механичен прираст на населението. През последните години възрастовата структура на населението в общината, бавно, но постъпателно се влошава. Спадането на раждаемостта, отрицателният естествен прираст, миграцията към големите градове се отразяват изключително неблагоприятно. Икономическата и социална характеристика на общината оказва влияние върху демографските процеси. Налице е отрицателен
естествен механичен прираст на населението.

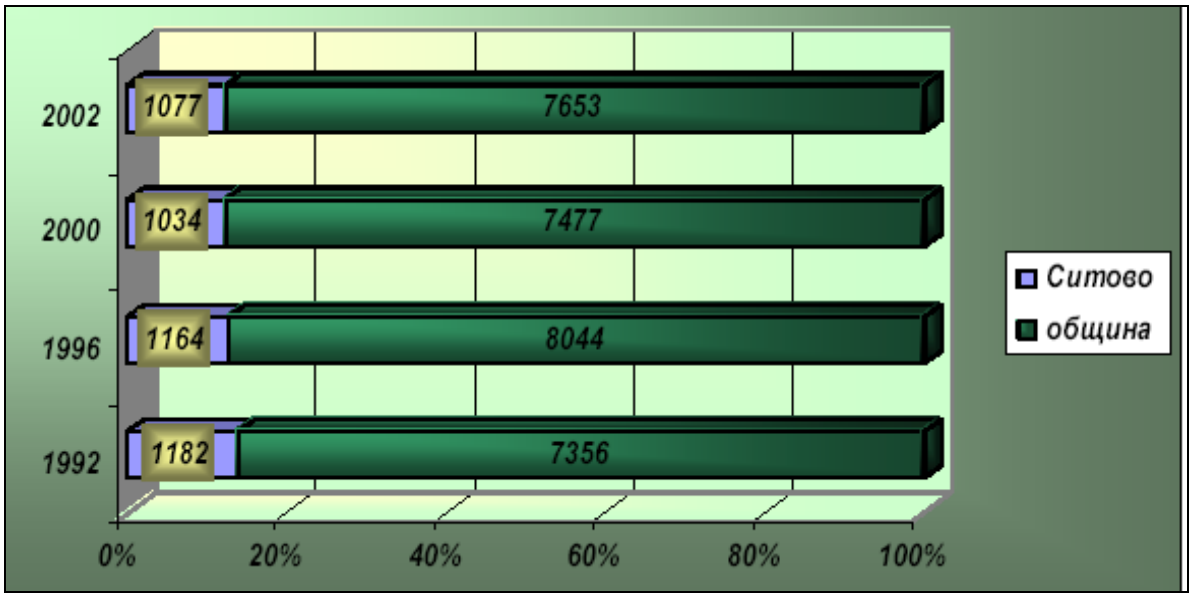

3.1. Доходи, разходи, жизнен стандарт на населението

В структурата на доходите намалява делът на доходите от работна заплата, който е далеч под средните за страната стойности. Доходите от предприемачество са ниски. Увеличава се делът на социалните доходи, което говори за нарастваща зависимост на населението от системата за социална защита. Изключително висок е делът на доходите от домашното стопанство, което отразява тревожна тенденция към натурализация на

доходите и икономическо затваряне на домакинствата от региона. Покупателната способност на населението е силно ограничена. В структурата на разходите е налице типичното за страната увеличение на дела на разходите за храна, което е важен индикатор за обедняването на населението и затова, че голяма част от него е поставена в режим на "физиологично оцеляване". Налице са косвени признаци за наличие на сива икономика в района.

3.2.Динамика и структура на безработицата

Основни източници на безработицата в района са следните отрасли: селско стопанство, промишленост, търговия и услуги. Не особено доброто финансово състояние на земеделските кооперации и фирми от селската стопанство през изминалите година принуди ръководствата им да освободят значителна част от числения си състав.
Равнището на безработица по години е следното:

	Към 31.01.2002	**Към 31.05.2003**	**Към 30.06.2004**	**Към 31.05.2005**
Заети лица	1180	1560	1610	1678
Регистрирани безработни	946	625	696	637
Равнище на безработицата	29,2 %	23,26 %	25,90 %	23,71

Независимо от ясно изразената тенденция към намаляване на процента безработни лица през годините, все още нивото на безработица в общината е над средното за областта и страната.
Регистрирани безработни лица – към 31.05.2005 година в общината са 637 души. Спрямо същия период на миналата година има намаление с 88 души или 12,14 %.
Равнище на безработица – към 31.05.2005 година нивото на безработица в Община Ситово е **23,71** %. За областта то е 16,30 %, а за страната – 11,53 %.

Равнище на безработицата към 31.05.2005 година фиг.1

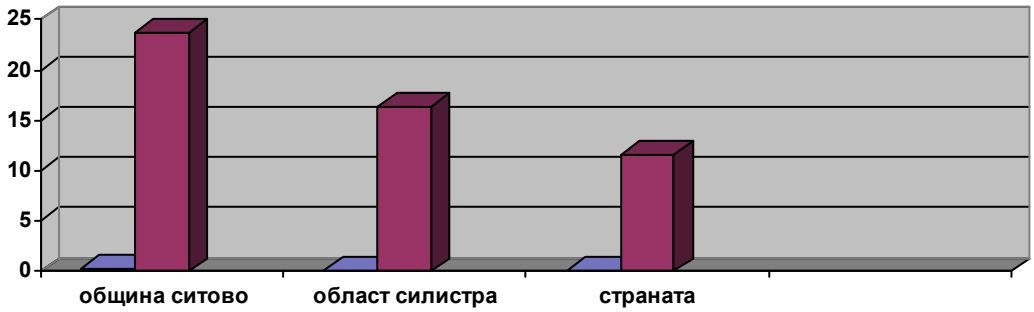

Структура на регистрираната безработица фиг.2

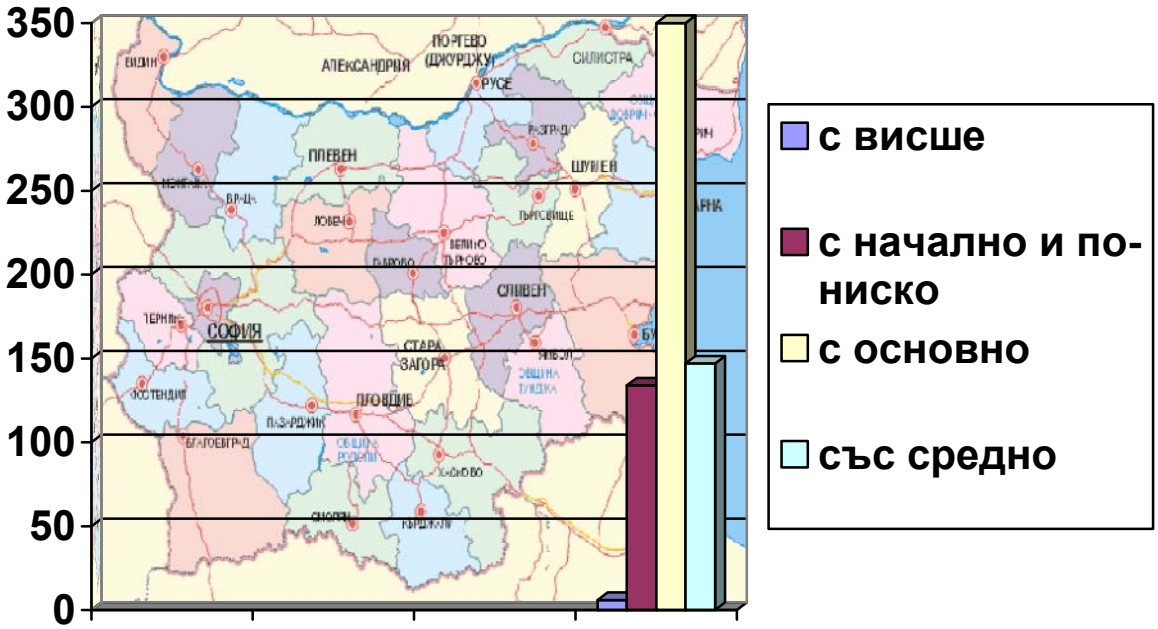

Общ брой на регистрираните безработни от Община Ситово фиг.3

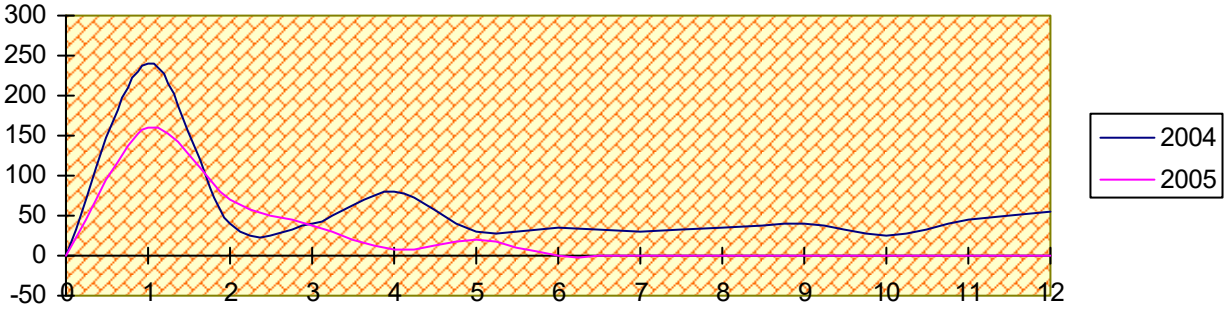

По програмите за временна заетост през настоящата година са назначени 54 души, за социален асистент – 15 души, 2 – ма по Програмата „ Помощ при пенсиониране" и 8 са лицата назначени по Програма „ Опазване на реколта „

Сравнително нисък е процента на регистрираните млади специалисти с висше образование – 6, със средно и средно професионално образование – 147 и масово регистрираните безработни са с основно или без образование във възрастовата група между 30 и 50 години – 484. Търсенето на работна сила е сезонно: през месец септември в образователната сфера и през месец април в селското стопанство – от земеделските кооперации и сдружения. С Програмите за временна заетост през последните две години се наемат от БТ периодично безработни жители на общината.

Дейностите по които се наемат работниците са: през зимните месеци по поддържането и опесъчаването на общинската пътна мрежа, а през летните – по Програма "Опазване на реколтата". Недостатъците на тези програми са, че се явяват като временни мерки за намаляване на безработицата, както и некачественият труд на наетите работници.

През 2003 год. стартира и Програмата "От социални помощи към заетост", касаеща дейности по благоустрояването и озеленяването на населените места и охрана на обекти.

Община Ситово участва в посочените програми , както и по Програмата за осигуряване на личен асистент за гледане на болни по семействата. По проект: "Заетост на младежи с висше образование в публичната администрация " Община Ситово има утвърдено едно работно място за последната година като очакванията са и през следващите години да се осигури заетост за безработни младежи.

Човешкият ресурс в общината не е използван пълноценно. Налице са големи различия в относителните дялове на заетото и безработното население по населени места, както и в съответствието икономически активни/ икономически неактивни лица.

В Община Ситово ясно е очертан първичен и вторичен пазар на труда. Първичният пазар е в криза, като фактор за това е постоянно високият процент на безработицата. Вторичният пазар е сравнително по-добре развит, но са недостатъчни мерките на НСЗ, като в повечето населени места се разчита на случайната или кампанийна заетост.

Икономическата реализация на работната сила в Общината се осъществява в рамките на:

- Заетост при голям работодател – Земеделска кооперация, Потребителна кооперация;
- Заетост при дребен предприемач;
- Самонаетост или ангажираност в домашното стопанство;

Тенденцията е през следващите години да се увеличава заетостта при средните и дребните работодатели. Самонаетостта и заетостта във фамилното стопанство ще играе роля на допълнителна заетост.

Сезонната заетост ангажира от 50 до 70% от безработните, но не осигурява траен статут на работещ. Скритата трудова заетост, която се формира от работещите без трудов договор с краткосрчна ангажираност, не може да се следи от БТ. Тази форма на заетост не формира стабилност в социалния статус на работоспособното население, поради което хората със сезонна ангажираност, минават в кат. Безработни.Според направени проучвания, процентът на безработица е по-висок от официално обявявания в БТ, тъй като много от безработните не желаят да се регистрират.Цялата тази картина на безработицата в Община Ситово обуславя наличието на предпоставки за създаването на заетост, свързана с дейности, които не изискват специална квалификация.

Здравеопазване

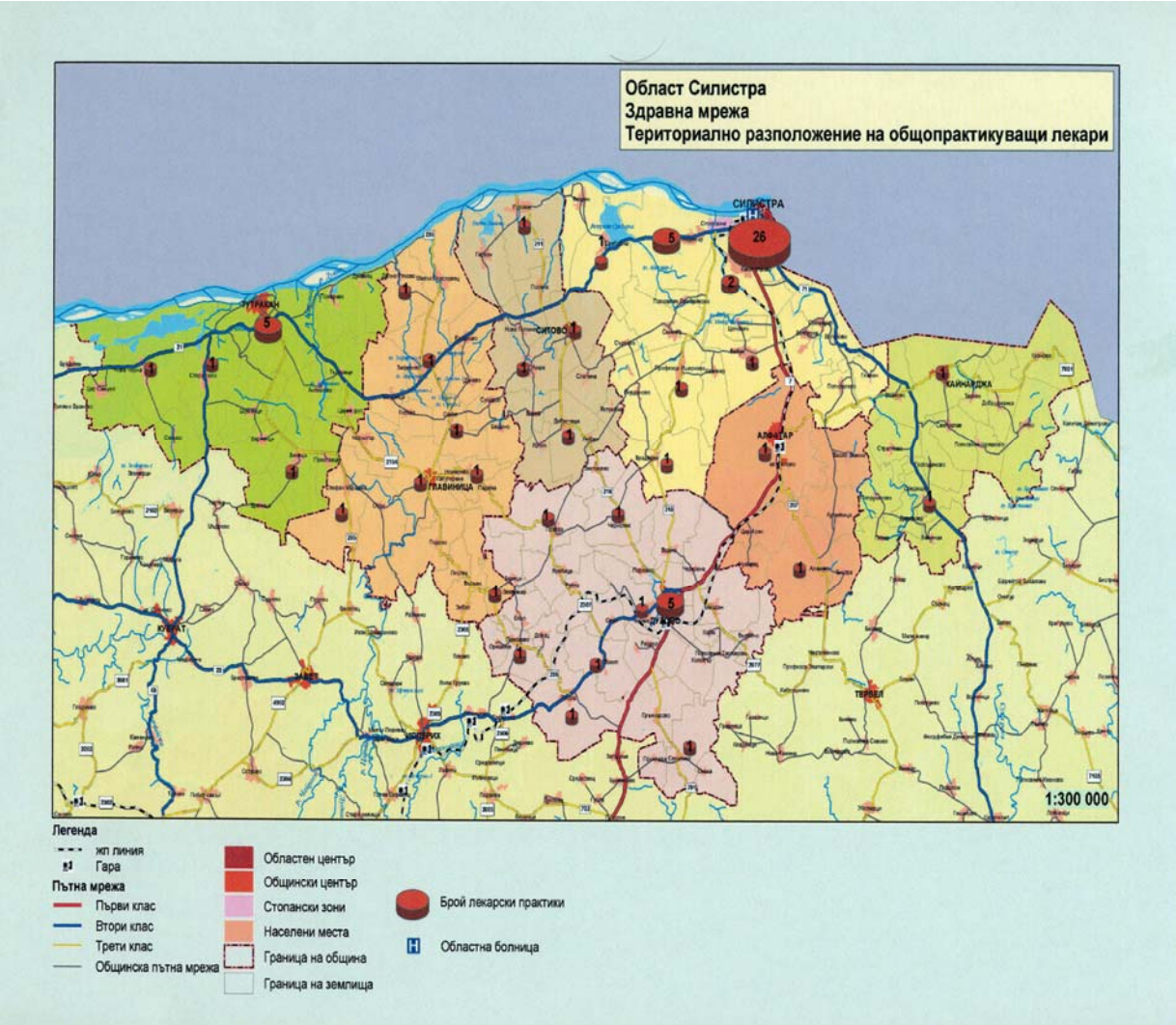

Община Ситово е единствената в област Силистра, в която всички лекарски практики са заети от квалифициран персонал и притежават оборудване със съвременна медицинска апаратура по проект разработен от общинска администрация – Ситово и финансиран от Световната банка за “Подобряване на обема и качеството на първичната медицинска помощ на населението от община Ситово”. Първоначално проекта бе разработен за две от лекарските практики от общината – Попина и Искра, които бяха снабдени с медицинско оборудване през месец юни 2001 год. на стойност над 25 000.00 лв. В последствие е предоставено медицинско оборудване и за другите две лекарски практики – Ситово и Добротица на стойност около 18 000.00 лв. По същия проект в лекарска практика – с.Искра бе направен и текущ ремонт на сградата на стойност 8 000.00 лв. Към 31.12.2004 година доболничната помощ се осъществява в 4 регистрирани лекарски практики в селата – Ситово, Искра, Добротица и Попина. Стоматологичните услуги се предоставят от един стоматолог, обслужващ Общината. Стационалното лечение на населението се осъществява в многопрофилна болница в Областния център – Силистра. Училищното здравеопазване е представено само в една детска градина в с. Искра според нормативните изисквания. Основни проблеми на здравеопазването се явяват големият брой здравно неосигурени лица, което е предпоставка за затрудненият им достъп до здравните заведения, както и липсата на спешен център в Общината, който да обслужва населението. Лекарските практики не винаги осигуряват 24 часово покритие на жителите, а най- близкият спешен център е в областният град – Силистра. Материално – техническата база в здравните заведения е задоволително.

3.4. Образование

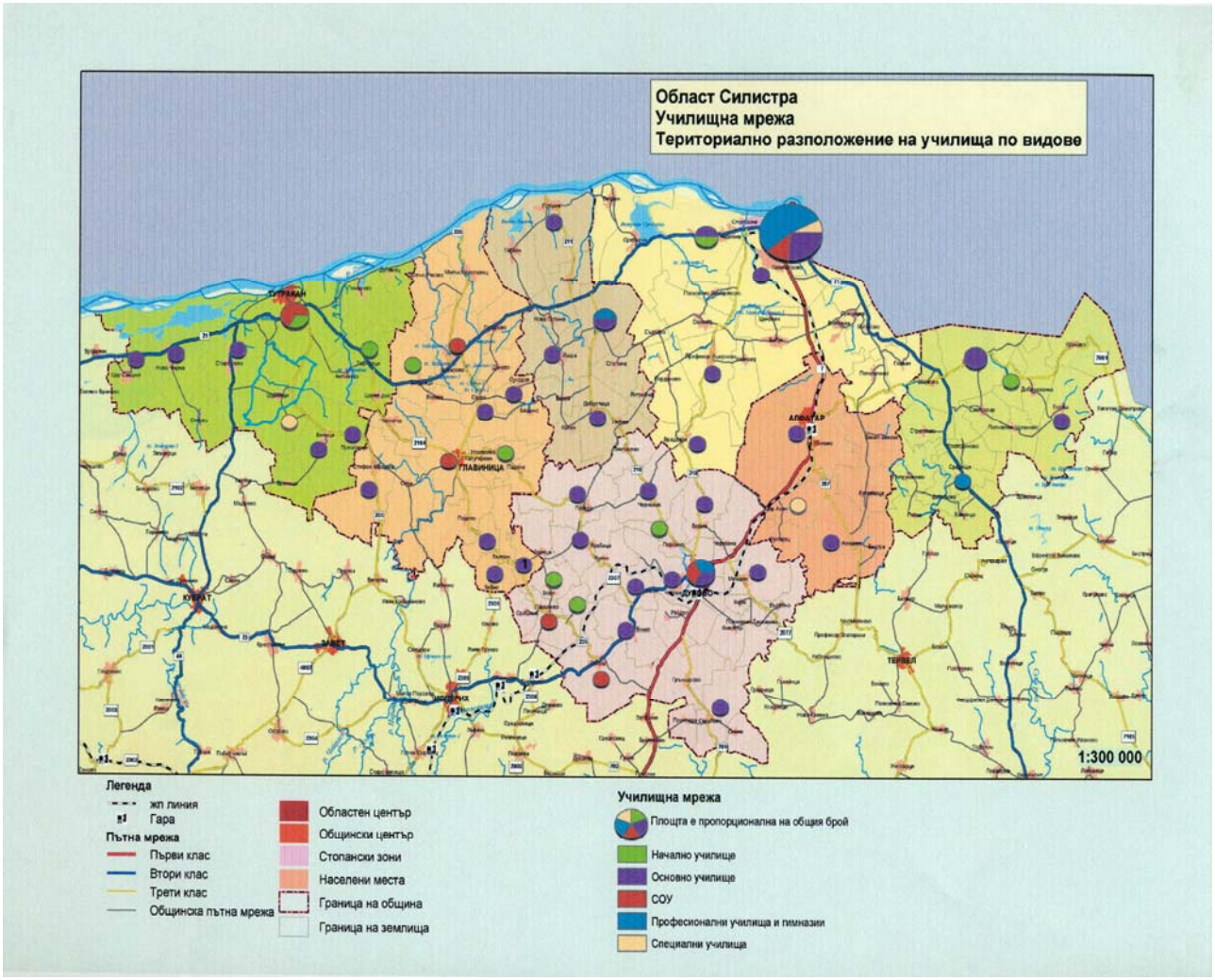

Образователната структура на община Ситово е представена от седем детски градини, четири основни училища и едно Професионално училище по селско стопанство. В детските градини са обхванати 215 деца на възраст от 2,6 до 7 години. В основните училища учат 440 деца от I –ви до VIII –ми клас. В резултат на отрицателните демографски процеси през последните 10 години в по-малките селища с население под 500 жители няма начални училища, което води до извозване на учениците до съседни села. Поради намалелия брой на ражданията през последните години, намалява и броят на децата, обхванати в целодневните детски градини. През следващите 6 години се очаква броят им да намалява средногодишно с около 15 деца. По тази причина ще намалява и числеността на персонала в детските градини.

Данните за последните 8 години показват постоянно намаляване броя и на учащите деца от I - VIII клас, средно годишно с 30 ученици. Сериозни проблеми създават ромските семейства, които са трайно безработни и децата им не ходят на училище. При тези семейства се налага разработване на специална програма за привличане и задържане на децата в училище. Ако те останат извън образователната система, след време ще възникнат сериозни проблеми с тяхната квалификация и социализирането им като цяло. Столовото хранене в две от 4- те основни училища е запазено. С подкрепата на правителството през следващата учебна година всяко училище разполага с оборудван компютърен кабинет. В Общината функционира и едно професионално училище по селско стопанство, което от новата учебна 2005/2006 година разкрива нова паралелка с профил ”Производство на мляко и млечни продукти – оператор в ХВП”, а другата специалност е с профил – ”Земеделец / фермер”. Може да партнира с други техникуми.

Основните статистически параметри на предучилищното образование показват добра задоволеност с база и кадри /към 15.06.2005 година /

Детски градини	**7**
деца	213
Среден брой деца в група	19
Персонал – общо, в т.ч.	45
- педагогически	23
- непедагогически	22

Базата на основното и средно образование е сравнително добре окомплектована и достатъчна по количество:

Училища и персонал	**база**	**Ученици**
Общ брой училища	5	496
Общообразователни	4	440
професионални	1	68
Персонал – общо в т. ч.	56 + 18 за ПУСС	
- педагогически	49 + 12 за ПУСС	
- непедагогически	7 + 6 за ПУСС	

Типичният за страната проблем “училища в криза” не подминава и Община Ситово. 35 % от учениците в общообразователните училища пътуват, поради липса на училища във всяко населено място. Около 50 % от съществуващите паралелки са маломерни, което ги поставя пред риска за закриване в близко бъдеще, а това от своя страна предполага и съкращаване на учителски кадри. От общия брой паралелки – 26, слети са 5. Постепенно намаляващите контингенти от деца в училищна възраст пренасят във времето проблема за закриване на нови училища и оптимизиране на училищната мрежа в близкото бъдеще.

3.5. Култура.

На територията на общината има 8 читалища с малък библиотечен фонд. След влизане в сила на Закона за юридическите лица с нестопанска цел сградния фонд е предоставен на читалищните настоятелства за стопанисване и управление, в резултат на ограничената финансова субсидия от общината и слаба стопанска дейност сградният фонд е остарял и се нуждае от основен ремонт. Съществуващите читалища задоволяват потребностите на гражданите чрез гостуване на професионални културни институти и местни самодейни състави. Самодейни фолклорни групи всяка година представят общината на съборите във Велико Търново и Копривщица.

Читалищната материална база на места е в незадоволително състояние, което изисква да се търсят финансови средства извън общинските бюджети. Факт е, че шансовете за привличане на финансиране чрез проекти по донорски програми са слабо оползотворени поради липса на капацитет за изготвяне на такива. Читалище “ Бачо Киро “ – с. Искра успешно разработи и реализира проект за “ Създаване на център за обучение на жени” по Проект “ Читалища” на ПРООН. Общинското ръководство проведе обучение за представители на всички читалища, училищни настоятелства и НПО от Общината за писане и управление на проекти, но резултатите са слаби. Това говори за липсата на мотивираност и инициатива на работещите в културните институции. Поетапно се осигуряват компютри за читалищата и към момента 50 % от тях са оборудвани.

Търсенето на външни донори и участието в проекти е една от алтернативите за спасяване и разнообразяване на читалищната дейност.
На територията на община Ситово са регистрирани и функционират активно само две неправителствени организации – “Сдружение на жените”- с.Искра и Сдружение “Информационен център за развитие на община Ситово”. Тези НПО доказаха, че разполагат с голям потенциал при разработването на проекти, които бяха конкурентно способни и получиха финансиране от външни донори по различни програми.
Съвместната работа и партньорството между НПО и общинската администрация се оказаха ползотворни по отношение разрешаването на обществени проблеми и утвърждаване на авторитета им пред донорските организации.
Реалната дейност на сектора е силно затруднена поради:

- Зависимостта на организациите от външно финансиране;
- Силно стеснени местни източници на средства.

4. Инфраструктурно развитие и опазване на околната среда

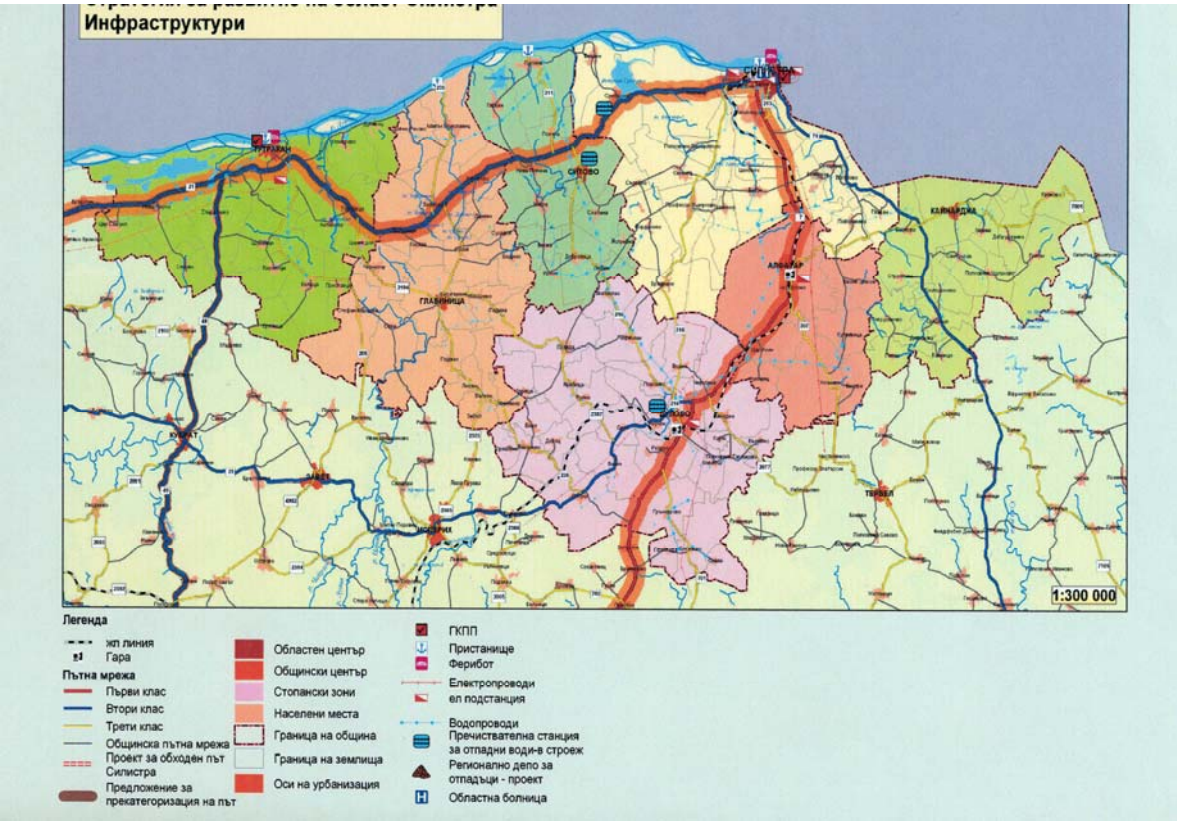

4.1.Техническа инфраструктура.

Развитието на инфраструктурата допринася за намаляване на изолираността на бизнеса, за привличане на местни, национални и чужди инвестиции за развитието на икономиката. Инфраструктурата, свързана с бизнеса може значително да помогне за намаляването на различията между общините, чрез повишаване на потенциала на производствения сектор и осигуряване на условия за бизнес и по-високи доходи за населението.

Техническата инфраструктура обхваща материално-техническата база (мрежи и съоръжения) на четири основни инженерни системи: транспортна; телекомуникационна; енергийна; водостопанска.

4.1.1. Транспортна инфраструктура.

В Националния план за икономическо развитие се формулират три стратегически цели на траспортната политика на България:

а) по-нататъшно отваряне към Европа и съседните държави по отношение на транспортната инфраструктура;

б) балансирано развитие между отделните видове транспорт;

в) по-нататъшно разширяване на свободните пазарни принципи при развитието на инфраструктурата и по-специално при тяхното финансиране.

Състояние на пътните комуникации

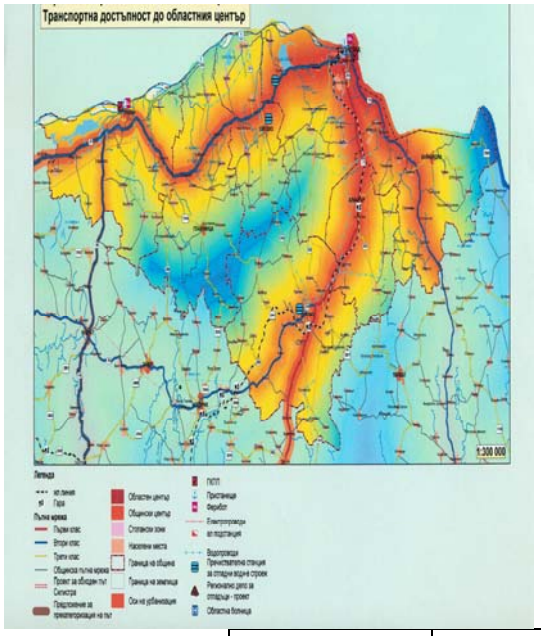

През територията на община Ситово преминава II-21 класен път Силистра – Русе, изградени са и междуобщинските транспортни схеми Ситово – Дулово – Алфатар.

Общото състояние на съществуващата пътна мрежа е незадоволително. Нейната гъстота е под средната за страната – под 0,300 км/км ². Категорията на изградената пътна мрежа в общината е ниска. Липсват пътища от I клас. Разпределението на пътната мрежа е както следва:

I клас	II клас	III клас	IV клас
	9,5 км	**26,4 км**	**48,8 км**

Всички елементи на пътната мрежа – габарити, настилки, отводнителни и укрепителни съоръжения, маркировки, сигнализации и други не отговарят на европейските стандарти за сигурност и комфорт на пътуване. Някои от малките села на общината са трудно достъпни през зимата. Необходима е реконструкция и изграждане на нова пътна мрежа в общината. Критериите на европейските институции за стимулиране на икономическото развитие изискват развита и добре поддържана техническа инфраструктура. Пътно управление – Силистра, което е териториално звено на Изпълнителна агенция “Пътища”, стопанисва пътищата от републиканската пътна мрежа – II и III клас на територията на общината. Финансирането на строително – ремонтната дейност на тези пътища се извършва от Агенция “Пътища”, в рамките на утвърдените ремонтни програми, в които рехабилитацията на пътищата от III –класната пътна мрежа е силно стеснена и в по-голяма си част представлява частично укрепване на пътната настилка. В резултат на пропадане на сводов мост на път II -21 – с. Гарван през периода 2001 – 2002 година бе изцяло ново изграден мост разклон – с. Гарван. През изминалата година Община Ситово спечели финансиране на мащабен проект по Програма САПАРД за Подобряване на уличната мрежа. Текат процедури, а очакваните СМР са за 2006 година. Отпусканите ежегодно целеви субсидии от Агенция “Пътища” за реконструкция и рехабилитация на пътищата от IV-класната пътна мрежа са крайно ограничени и водят до ремонтни дейности на малка част от пътните настилки. Със средства на общинския бюджет ежегодно се извършва частична профилактика на част от уличната мрежа в селата.

Речен транспорт:

Съществуващото пристанище в с. Попина към "Пристанищен комплекс – Русе" ЕАД е закрито и не осъществява дейност. Материално-техническата база е остаряла и занемарена и не се използва.

Изводи: .

- Транспортната инфраструктура в изградена, но ограничена само до автомобилен транспорт. Съществува добър потенциал за развитие на материалната база, която в основни линии се нуждае от обновление и модернизация.
- Връзките между общинския център и селата са задоволителни. Достъпът е в рамките на петнадесет минутния изохрон.
- Общината е с развита пътна мрежа, която не е равномерно разпределена на територията.Част от селищата са по-трудно достъпни при зимни условия, което затруднява обслужването на жителите им.
- Гъстотата на пътната мрежа е под 0,300км на кв. км от територията на общината, което е значително по-нисък показател от средният за страната – 0,333 км/кв.км. Категорията на изградената пътна мрежа е сравнително ниска.
- Голяма част от елементите на пътната мрежа –габарити, настилки, отводнителни и укрепителни съоръжения, маркировки, сигнализации и т. н. се нуждаят от рехабилитация или обновление.
- Общинската пътна мрежа е недоразвита – наличните четвъртокласни пътища са в лошо техническо и експлоатационно състояние и следва да се извърши рехабилитация, ремонт и изграждане на нови трасета до някои села.

4.1.2. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА ИНФРАСТРУКТУРА

В община Ситово са изградени 6 бр. аналогови АТЦ. В село Ситово работят 3 ISDN централи, като две се използват от частни фирми и една от общинска администрация Ситово. Изградена е оптична кабелна връзка с обща дължина 4,3 км, която е част от оптична кабелна магистрала Русе – Силистра – Добрич, като са осигурени възможности за цифровизация на телекомуникационните услуги и подобрена Internet – връзката в село Ситово. Телефонната плътност за района е 37 ТП/100 жители. На територията на общината са изградени и клетки на двата мобилни оператора в страната – Мобилтел и Глобул, като покритието на сигнала е почти 90%. Традиционните пощенски услуги се предоставят в шест селища на общината. В качеството си на единствен пощенски оператор на територията на Община Ситово задоволява потребностите на населението от **пощенски услуги** с определено качество и на цени, достъпни за всички потребители. Пощенска услуга е ограничена и включва само услугите за страната. Нейният характер налага тя да се предоставя постоянно, включително и при неизгодни условия, за което държавата подпомага финансово основния пощенски оператор чрез предоставяне на държавен монопол върху определен резервиран сектор услуги и компенсиране на доказания дефицит при реализиране на същите.

ИЗВОДИ:

- Телефонната плътност за Община Ситово е 37 ТП/ 100 жители, което е по-висок показател от този средно за страната - 30,3 ТП/ 100 жители;
- Всички населени места в общината са включени в националната система за автоматично телефонно избиране.
- Съществуват проблеми с навременните пощенски услуги в някои от по-малките населени места.
- Не всички населени места са покрити с качествен радио-телевизионен сигнал.
- Съществува възможност за преструктуриране на териториалните мрежи и внедряване на цифрова техника;
- Обезпечеността на общината с услуги, свързани със съвременните информационни технологии (Интернет) е незадоволителна и се осъществява само в общинския център

4.1.3.ЕНЕРГИЙНА ИНФРАСТРУКТУРА

Електроенергийната система в общината не е пряко включена в националния енергиен пръстен. На територията на общината няма изградени подстанции, като електрозахранването се извършва от подстанции в съседни общини. При лоши климатични условия много от селата в общината оставят без електрозахранване, което от своя страна води до нарушаване и на водоснабдяването за битови нужди. Енергийната мрежа се нуждае от реконструкция, доизграждане и подмяна на електропреносимите съоръжения. Недостатъчна е мощността на съществуващите трансформаторни постове. Селското стопанство в сегашното си състояние не е консуматор с голямо значение. Възстановяването в перспектива на редица селскостопански дейности отново ще го превърне в основен консуматор, което ще се
отрази на енергийния баланс. През 2003 година в общината е реализиран проект за "Енергоспестяващо улично осветление" в резултат, на който във всички села са подменени уличните осветителни тела. Необходима е подготовката на енергоспестяващи проекти за намаление на енергийната консумация в училищата и детските заведения.

ИЗВОДИ:

- Енергийната система на общината е изградена.
- Техническото състояние на използваните съоръжения е добро.
- Намаленото енергийно потребление е в резултат на икономическата стагнация и закриването на големи консуматори.
- Електроразпределителната и електропреносната мрежи се нуждаят от доизграждане и реконструкция.

4.1.4. ВОДОСТОПАНСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Съществуващата водоснабдителна система е остаряла и се нуждае от подмяна и реконструкция. Амортизацията на водопреносната мрежа води до: големи загуби на питейна вода и множество аварии. В цялата община водоснабдяването е помпено, в резултат на което при спиране на електрозахранването, спира и водоподаването на населените места. Частично е изградена канализационна мрежа единствено в общинския център, като в останалите селища се използват предимно септични ями и попивателни кладенци, което води до замърсяване на подпочвените води. В село Ситово се изгражда Пречиствателна станция за отпадни води, която е първият обект от националната програма за изграждане на пречиствателни съоръжения по поречието на река Дунав. Голяма част от напоителните съоръжения са разрушени и ограбени, което е
пречка за тяхното рационално използване. За част от малките населени места в общината е необходимо проучване, проектиране и ремонт на водохващанията, подмяна на вътрешни и външни водопроводи, изграждане на нови водоеми. Приоритетен проект за общината е довършването на канализацията в село Ситово – клон3 - 4 ,който в момента се реализира, изграждане на канал за дъждовни води, реконструкция на външен водопровод в село Попина, изграждане на водоем за животни в село Любен и закупуване на агрегати за помпените станции в общината. Одобрен е и проект за изграждане на канализационни клонове в с. Искра, който също се изпълнява в момента. В с. Ситово има изграден плувен басейн. По-голяма част от съществуващите напоителни системи са разрушени и ограбени, което е пречка за тяхното рационално използване. В домашните стопанства предимно се използва питейна вода за напояване. Силно развитата в миналото напоителна система за земеделските земи по икономически причини не се използва и това води до нейната амортизация и разграбване. Необходимо е да се съхранят изградените напоителни системи и да се изградят нови с едно и две стъпала на водоподаване, с оглед създаване на по–ефективно и продуктивно земеделие Община Ситово притежава 12 микроязовира – публична общинска собственост. Отчитайки трудната задача по стопанисването и експлоатацията им съгласно изискванията на РИОСВ – гр.Русе и ГЗ, Общински съвет – Ситово и общинската администрация предприеха действия съгласно Закона за общинската

собственост и Закона за концесиите и след проведени търгове, язовирите са отдадени на концесия.

Полезния обем на микроязовирите в х.куб.м. е следния:

№	**микроязовир**	**х. куб. м**.
1.	Ситово 1	450
2.	Ситово 2	53
3.	Слатина	40
4.	Поляна	150
5.	Добротица 1	148
6.	Добротица 2	35
7.	Босна	40
8.	Искра	190
9.	Нова Попина 1	880
10.	Нова Попина 2	170
11.	Нова Попина 3	108

Фиг. Използвана вода в общината в хил. Куб. М..

Показател/ година	2001	2002	2003
Общо	241	211	233
В селското стопанство	3	3	0
за напояване	0	0	0
Индустрия	12	16	20
Битов сектор	226	192	213
Други потребители	17	24	20

Фиг. Доставена вода за водоснабдяване на населението л/жител/ден по общини

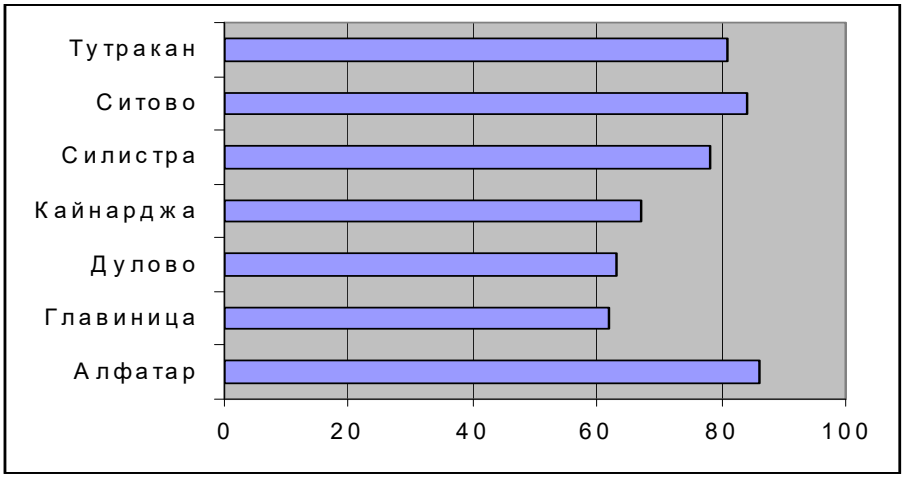

Община/год.	**2001**	**2002**	**2003**
Алфатар	86	74	89
Главиница	62	55	68
Дулово	63	56	68
Кайнарджа	67	56	61
Силистра	78	85	83
Ситово	**84**	**69**	**80**
Тутракан	81	70	84

ИЗВОДИ:

- Всички селища в община Ситово са водоснабдени.
- Съществуващата водоснабдителна мрежа, е остаряла и се нуждае от подмяна и реконструкция.
- Амортизираната водопреносна мрежа е причина за значителни загуби на питейна вода и за влошаването на нейните качества.
- Канализационна мрежа има само в общинския център Ситово, като в останалите селища се използват преди всичко септични ями и попивни кладенци, което води до замърсяване на подземните води.
- По-голяма част от съществуващите напоителни системи са разрушени и ограбени, което пречи за тяхното рационално използване.
- В домашните стопанства се използва питейна вода за напояване.

4.2. Опазване на околната среда

С решение на ОбС –Ситово № 4 от 03.02.2005 г. е приета Общинска програма за опазване на околната среда за период 2004-2007 година. Предимство на програмата е, че обхваща почти всички действия за постигане на европейски облик на общината. В общината няма налични и не са закупувани ДМА с екологично предназначение през последните години.

4.2.1.Въздух

Атмосферния въздух в района е натоварен предимно с въглероден двуокис , особено през зимния период. Източник на замърсяването е изгарянето на отоплителни

материали в бита. Качеството на атмосферния въздух е сравнително добро, което се дължи на:

- слабо развитата промишленост в общината – съществуват няколко цеха, главно на леката и преработвателната промишленост

~ с.Добротица - керамичен цех и мелница

~ с. Ситово – мелница, дърводелски цех, фуражен цех, мандра

~ с. Искра – мандра

- достатъчна отдалеченост от големи промишлени замърсители като например химическите заводите в румънските градове Кълъраш, Гюргево, а също Русе. Промишлеността в най-близкия областен град Силистра не предстявлява голяма заплаха за чистотата на въздуха над Община Ситово.

- Автомобилния трафик е с ниска интензивност – през общината, но не през населените места от нея, минава единствения първокласен път от републиканската пътна мрежа I-23 Русе –Тутракан – Силистра, а останалите пътища са от III и IV клас. Незначителното замърсяване се дължи на стария автомобилен парк и амортизацията на автомобилите.

- Общината е селска и няма градски транспорт, който допълнително би замърсявал въздуха.

В миналото група специалсти са изследвали качеството на въздха в околността на с. Ирник, където се намира горски масив "Зли дол". Установено е, че въздуха благоприятства лечението на астматични заболявания. Целта на проучването е била изготвяне на проект за оздравително училище за деца или санаториум за хора с такъв вид заболявания.

4.2.2.Води

Територията на Общината е бедна на водни ресурси. Общината граничи с р. Дунав по крайбрежието на селата Гарван и Попина. Порьозноста на льосовата покривка и окарстена варовикова основа, заедно с оскъдните валежи и слабия наклон на релефа са комплекс от обстоятелства, определящи липсата на повърхностно течащи води и за наличието на суходолия. Водния режим се определя от дъждовните води и снеготопенето. Подземните води са разположени в два хоризонта, които се използват за водоснабдяване на селищата през летните месеци. Територията на общината е с неголяма гъстота на хидрогеографската мрежа. Граничещата с общината р. Дунав в участъка й от десет километра е единствената дрениращa артерия на повърхностните и подземни води. Участъка от реката, минаващ край общината не се замърсява, тъй като там в нея не се заустват никакви битови и промишлени канализационни води. Реки с постоянен повърхностен отток не преминават през територията на общината. Минерални води на територията на общината няма. Не е допуснато изпускане на отпадъчни води в питейни водоизточници.

4.2.3. Релеф

Община Ситово се намира в североизточната част на Дунавската хълмиста равнина. Релефа е хълмисто-равнинен, наслоен с хоризонтални пластове от кредитни и терциерни варовици. Преобладаващата надморска височина е 100-150 м. В южната част, около селата Любен и Ирник започват хълмовидни възвишения. Теренът е нарязан от суходолия – бивши речни долини, а там където Дунавския бряг се е отделил от високия откос на междудолинните ридове, се е образувала плодородната Попино-Гарванска низина.

4.2.4. Климат

Умерено-континентален, с горещо лято и студена зима. Преобладават северо-западните и западните ветрове. Средната месечна скорост на вятъра е 1.9 м/сек. За валежите на тереторията на общината е характерно наличието на екстремуми: минимум и максимум , очертаващи се през месеците май, юни, юли, и през месеците януари,февруари и март. Средната годишна температура е 14°С.

4.2.5.Полезни изкопаеми – На територията на Общината не са открити находища на рудни изкопаеми. Терена е изграден изключително от седиментни скали – варовици, мергели и техните разновидности. Природно богатство за общината е намиращата се в землището на с. Ястребна кариера за добив на варовик, която е публична общинска собственост. Общата й площ е 40.158 дка с доказани геоложки запаси от 2 835 600 куб.м. варовик. Варовиците са предимно седиемнтни от долна креда- горен барем, порцелановидни бели, плътни, покрити с плеистоценски чакъли, които преминават в кватерни пясъци и льосовидни глини.
Съгласно БДС варовиците отговарят на изискванията за производство на бетон 1,2, и 3 група до марка 30 МРа и трощен камък за пътни основи и асфалтови покрития. На територията на общината се намира и кариера Слатина с площ 56,832 дка, разположена в землището на с. Слатина, представляваща публична държавна собственост. Друг източник за добив на известно количество инертни материали – баластра и пясък за местни нужди е р. Дунав, чието дъно е песъчливо с дълбочина 6-7 метра.

4.2.6.Почви

Почвената покривка е тясно свързана с естеството на геоложката основа, с особеностите на релефа, с характера на климатичните условия, спецификата на растителността и стопанската дейност на човека . Преобладаваща почвообразуваща скала е льосът – типичен и глинест.Почвите се характеризират с голямо разнообразие, като преобладават почвен тип в общината е излужения черноземː- глинесто-и песъчливо глинести. Излужени черноземи 4,65, слабо излужени черноземи –46,8%, силно излужени черноземи –16,4% тъмно сиви горски 5,8 и други –3,3%.Количеството на хумуса в орния слой е 2,2-3,0%. Свързаните с тяхното разпространение обработваеми земи се отличават на места със значителен наклон, които е дал възможността да се прояви деградивния ефект на плоскостната, линейна и ветрова ерозия.Почвената реакция в хумусния хоризонт е неутрална Водния режим на почвите е добър, като позволява производително изразходване на и без това недостатъчните валежи. Естественото плодородие на излужените черноземи е добро.

4.2.7. Защитени територии и биоразнообразие.

Характерът на растителността в общината и нейното географско разпространение се обуславя от особеностите на почвено-климатичните условия и от значителната пряка или косвена намеса на човека

Гори – В Община Ситово има общо 27 104 дка гори- частна, общинска, държавна собственост. Преобладават естествените широколистни насаждения – цер, габър, ясен, клен, дъб, акация. Изкуствено създадени са гори с червен дъб, липа, явор, орех. ***Защитени видове растения и животни*** – В землището на с. Гарван се намира местноттта "Гарвански блата" със статут на защитена територия. Със Заповед № 853/06.08.1985 год. на председателя на Комисията по опазване на природната среда към Министерски съвет, публикувана в Д.В. бр.65/20.08.1985 год., водно-блатния комплекс "Гарвански блата" с площ 280 ха е обявен за природна забележителност.

Целта е да се запазят естествените местообитания на редки водоплаващи птици включително четири вида гмурци – голям, среден, черноврат и малък, както и белобрада рибарка и червена чапла, включени в Червената книга на Република България. В обекта е разпространена разнообразна водна и блатна растителност, сред която се срещат редки видове растения, като водна жълта роза, бяла водна роза, блатно кокиче и водна лилия.
В Общината има четири броя вековни дървета. Със статут на защитена територия са още: находището на див божур в с. Добротица и в с. Любен "Острата канара". Тъй като нямат достатъчна популярност и не е разработена стратегия за тяхното бъдещо развитие, засега тези обекти не са посещавани от туристи.

Съществува друга красива местност, която обаче не е обявена за природна забележителност. Това е "Бялата канара" в землището на с. Ирник.

4.2.8.Отпадъци

Разработена е Общинска програма за управление на отпадъците в Община Ситово.

Генерирани отпадъци по години

№ по ред	Населено място	Количество битови и строителни отпадъци					
		2001 г.		2002 г.		2003 г.	
		Бито-Ви /тона/	Строит. /тона/	Бито-Ви /тона/	Строит. /тона/	Бито-Ви /тона/	Строит. /тона/
1.	Гарван	240	-	118	-	120	-
2.	Попина	500	-	500	-	460	-
3.	Поляна	96	-	97	-	90	-
4.	Нова Попина	47	480	50	-	45	-
5.	Искра	930	-	1000	-	910	-
6.	Ситово	548	-	320	-	324	-
7.	Слатина	79	-	80	-	75	-
8.	Босна	200	-	132	-	130	-
9.	Ирник	65	-	68	-	60	-

10.	Добротица	210	-	215	-	210	-
11.	Любен	230	-	240	-	225	-
12.	Ястребна	10	-	11	-	8	-
О Б Щ О:		**3155**	**480**	**2831**	**-**	**2657**	**-**

На територията на Община Ситово не съществува система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. Всяко домакинство и ведомство транспортира със свой превоз отпадъците до сметищата. Съгласно приетата с Решение № 67/29.11.2001 год. от Общински съвет – Ситово Наредба за управление на дейностите по битовите и строителните отпадъци, гражданите и ведомствата могат за ползват, след предварителна заявка и заплащане, транспортната техника на общината. Не е въведено разделно събиране на отпадъците, както и преработване преди крайното им депониране. Проблем е обезвреждането на растителните и животински отпадъци. Разделянето в отделен поток, обработка и употреба като компост на тези отпадъци ще реши в голяма степен въпроса с генерираните на територията отпадъци. Малко генерираните промишлени, както и опасните и масово разпространени отпадъци, като батерии, акумулатори, луминистцентни лампи, автомобилни гуми и опаковки от бои и разредители се депонират заедно с останалите отпадъци на депата от смесен тип. След приключване изграждането на регионалното депо за ТБО край гр. Силистра, Община Ситово ще участва в неговата експлоатация.

Сметища - На територията на Община Ситово има 14 на брой неотредени сметища. Сметищата са от смесен тип. Тъй като същите не отговарят на нормативните изисквания, се работи по тяхното привеждане в съответствие с изискванията. Трудност представлява поддържането им, поради недостатъчната и силно амартизирана техника. Всяко от селата има по едно сметище, с изключение на Ситово и Искра, където са по две.

Табл. Списък на сметищата, обслужващи населените места в община Ситово

населено място	наименование на местността	кадастр. №	предназначение на имота	брой обслужвано население	количество натрупани БО /тона/
Гарван	“Старец”	099024	пасище, мера	513	1696
Попина	“Балта”	200037	наводнена нива	844	2645
Поляна	“До селото”	008043	пасище, мера	191	1333
Ситово	“Айвалъка”	000065	пасище, мера	997	3342
	“Тюркмаалез”	00079	пасище, мера	997	3636
Искра	“Йениекинлик”	001012	пасище, мера	2 011	4410
	“Ченгенеекинлик”	001007	пасище, мера	2 011	3160
Нова Попина	“Тополите”	035024	пасище, мера	95	1405
Босна	“Чаира”	025055	пасище, мера	448	1847
Ирник	“Излаза”	010015	пасище, мера	128	932
Добротица	“Новите ниви”	024029	пасище, мера	540	2185
Любен	“До гьола”	001059	пасище, мера	687	2190
Слатина	“До казана”	025018	торище	147	1095
Ястребна	Стопански	005037	пасище, мера	11	487

	двор”				

4.2.9.Шум В общината не са извършвани замервания на шума. Няма промишлени причинители на шум.

4.2.10.Радиационна обстановка

Община Ситово се намира извън зоната на АЕЦ Козлодуй . Радиационно замърсяване може да възникне само при над проектна авария. Радиационният фон се замерва ежедневно от дежурния на общината. Данните на замърсяване през последните пет години са в нормата –0.15-0.18 микросиверта в час.

4.2.11. Обществени места за отдих. В Общинския център – Ситово е създадено парково пространство за отдих и спорт на младите хора в Общината. Обектът е изграден със средства по Проект на Световната банка “ Социални инвестиции за насърчаване на заетостта” чрез Социално – инвестиционен фонд. Паркът осигурява много добри условия за отдих и спорт на населението.

II. Анализ на силните и слаби страни , възможностите и заплахите в развитието на Община Ситово / SWOT анализ /

- **Стопански сектор – развитие на бизнеса, промишлеността и селското стопанство**

Силни страни **/стимулатори на развитието/**	**Слаби страни** **/ограничители на развитието/**
- Наличие на много добри природо-климатични условия за развитие на селско стопанство; - Екологично чист район с обработваема земя и масиви с трайни насаждения; - Опит и традиции в производството на технически култури и плодове; - Богати водоизточници и излаз на р. Дунав; - Плодородни почви, висока използваемост на земеделските земи, липса на пустеещи земи; - Добър климат на партньорство между Община-частен сектор- НПО; - Наличие на условия за развитие на селски и еко- туризъм; - Предоставяне на общинско недвижимо имущество; - Предоставяне на земи от ОПФ за оземляване на безимотни и малоимотни;	- Липса на готовност за привличане на целеви държавни средства и усвояване на средства от европейски програми; - Ограничени местни пазари и ниска конкурентоспособност; - Неоползотворени възможности на овощните насаждения и поливното земеделие; - Липса на браншови съюзи; - Недостиг на инвестиционен капитал за обновяване и разширяване на производства; - Затруднена достъпност до кредитни линии; - Нерационално използване на природните дадености - Бавно разрастване на частният сектор; - Липса на начален собствен капитал за стартиране на малък бизнес; - Липса на информация и заинтересованост за развитие на селски туризъм;
възможности - Участие в европейски програми в партньорство с други общини от областта и генериране на приходи; - Сдружаване на селскостопански производители в региона;	**заплахи** - Недостиг на финансов ресурс за съфинансиране на проекти, поради зависимост на Общината от републиканския бюджет; - Конкурентен натиск от съседни общини

- Разширяване на производството и покриване на пазарни ниши (отваряне към европейските пазари); - Маркетинг и реклама на местната продукция; - Превръщане на Общината в туристическа дестинация с развит селскостопански и еко- туризъм;	за привличане на инвестиции и развитие на туризма; - Конкуренция при МСП след присъединяване към ЕС; - Липса на институционален и административен капацитет за разработване на проекти и усвояване на средства от европейски фондове.

Сектор –Човешки ресурси

Силни страни	**Слаби страни**
• Наличие на квалифицирани кадри; • Достъп до мрежа от образователни и здравни услуги; • Развит НПО сектор : читалища, учителски настоятелства и други НПО; • Сравнително по-ниска миграция в сравнение с останалите общини в областта; • Наличие на условия за квалификация и преквалификация на учителски кадри; • Добър кадрови потенциал в сферата на селското стопанство (фермерство, тютюнопроизводство, трайни насаждения); • Толерантност между етническите групи; • Евтина работна ръка; • Добра материална база и подготвени кадри в духовната сфера;	• Значително влошена възрастова структура на населението; • Отрицателен естествен прираст; • Ограничена покупателна способност на населението; • Ниско образователно равнище; • Липсват условия за жизнена кариера на младите хора в общината; • Сезонна заетост; • Високо равнище на безработица; • Недостиг на финансов ресурс за поддръжка и обновяване на съществуващата социална инфраструктура; • Голям брой маломерни и слети паралелки в училищата;
Възможности	**Заплахи**
• Обмяна на опит и създаване на контакти с други общини; • Координация между Общината и Областна администрация за популяризиране на програмите за заетост; • Използване на съвременни информационни технологии и	• Изтичане на кадри в други общини, области и извън страната; • Липса на квалифицирани кадри за подготовка на проекти по усвояване на средства от европейски фондове; • Слаба адаптивност на работната сила към изискванията на информационното общество;

иновации с цел отваряне на Общината към Европа; • Ползване на средства от европейски и други фондове за финансиране на проекти в образованието, културата и социалната сфера;	• Демографски срив на населението.

Сектор – развитие на инфраструктурата и опазване на околната среда

Силни страни	**Слаби страни**
• Изградена транспортна мрежа; • Осигурено водоснабдяване за цялото население; • Изградена енергийна система на Общината; • ПСОВ- в процес на изграждане; • Въведено автоматично телефонно избиране; • Съхранена чистота на въздуха и почвите; • Богат ресурс на чисти води – за питейни нужди и поливни цели; • Телефонната плътност е над средната за страната; • Свободни сградни фондове; • Наличие на дванадесет микроязовира;	• Недостатъчна мощност на съществуващите трансформаторни постове; • Липса на изградени подстанции, в резултат на което електрозахранването се извършва от подстанции в съседни общини; • Амортизация на водопреносната система; • Частично изградена канализационна мрежа; • Разрушени напоителни системи; • Слаба обезпеченост с услуги, свързани със съвременните информационни технологии; • Нерегламентирани сметища; • Недоразвита общинска пътна мрежа; • Силно ограничено промишлено производство;
Възможности	**Заплахи**
• Добри транспортни връзки, осигуряващи близост до курортни центрове и пристанища; • Възможност за финансиране на мащабни инфраструктурни и екологични проекти от структурните фондове на ЕС в партньорство с други общини; • Наличие на правителствена концепция за развитие, както и на регионална такава;	• Липсват адекватни технологии и съоръжения за разделно събиране и рециклиране на отпадъците в областта; • Липса на финансови средства за съфинансиране на мащабни инфраструктурни проекти; • Загуба на външни пазари в следствие засилване на конкуренцията след влизането в ЕС. • Липса на съфинансиране на

• Макроикономическа стабилизация на страната; • Преодоляване на периферността чрез трансгранично, трансрегионално сътрудничество, като предпоставка за устойчив растеж и привличане на инвестиции; • Атрактивен селски и еко- туризъм.	общински екологични проекти.

Основният извод е:

Общината има достатъчно основания да приложи "АГРЕСИВНА СТРАТЕГИЯ" на развитие.

III. СТРАТЕГИЧЕСКА ЧАСТ НА ОПР

1. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

Визията е консолидирана, обобщена представа/желание на една общност за стандарта на живот и качествата на средата, която тази общност изгражда, поддържа и обитава. Мнението на представителна група общински съветници и бизнесмени от общината е прието като достатъчно представително и информирано, за да залегне в мотивацията на плана за развитие на общината.

В И З И Я:

ОБЩИНА СИТОВО – ИКОНОМИЧЕСКИ СТАБИЛЕН И ЕКОЛОГИЧНО ЧИСТ АГРАРЕН ЦЕНТЪР, ПРЕДОСТАВЯЩ БЛАГОПРИЯТНИ УСЛОВИЯЗА ЖИВОТ И ОТДИХ, ВЪЗМОЖНОСТИ ИНВЕСТИЦИИ И ЗАЕДНОСТ НА ЕТНОСИ И КУЛТУРИ

2. ОСНОВНА СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ:

« ПОСТИГАНЕ НА СТАБИЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН РАСТЕЖ И СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА

КОНКУРЕНТОСПОСОБЕН СТОПАНСКИ СЕКТОР »

Съдържанието на предложената **"АГРЕСИВНА СТРАТЕГИЯ"** е:

- Предприемане на *изпреварващи стъпки* в подготовката за интегриране в европейските пазари – привлекателни полета за нови инвестиции на основата на сравнителните предимства, маркетингова реклама, информиран и мотивиран местен бизнес, обединение на усилията, въвеждане на стандарти и технологии, предполагащи конкурентноспособност;
- Общината залага на *секторите на растеж* и ги подкрепя с всички възможни средства (позволени от закона, приемливи за гражданите на общината и подкрепени от тях);
- Общината прави стъпки към "изпреварваща децентрализация" – *укрепва капацитета си* за въздействие върху цялостното развитие на общината (ресурси, администрация, партньорства, информация);
- Общината се подготвя за максимално усвояване на средства от структурните фондове на ЕС, създавайки "банка стратегически проекти" (по приложимите за общината приоритети на тези фондове[1]);

Прилагането на такава стратегия предполага изграждането на жизнен икономически комплекс и достатъчно приходи за ре-инвестиране в хората и жизнената им среда.

Основната стратегическа цел на развитие на община Ситово е:

« ПОСТИГАНЕ НА СТАБИЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН РАСТЕЖ И СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА К0НКУРЕНТОСПОСОБЕН СТОПАНСКИ СЕКТОР »

С формулирането на основната стратегическа цел се определя главната насока и очакваните резултати, които трябва да бъдат постигнати като резултат от реализацията на Общинския план за развитие.

Основните измерители за постигане на стратегическата цел включват:

- устойчив и балансиран икономически растеж
- средногодишен темп на нарастване на БВП;
- ръст на инвестициите в Общината;

- повишаване коефициента на заетост;
- реализация на селскостопанска продукция и на външни пазари – ръст на износа.
- общо повишаване на жизнения стандарт - намаляване на безработицата и подобрена жизнена среда
- намаляване на безработицата под средното за страната;
- достъп до подобрени здравни услуги;
- население със средно и по-високо образование;
- равнище на доходи на домакинство – над средното за страната;
- население, обслужено с канализация, заустена в ПСОВ;
- запазено екологично равновесие и ликвидиране на нерегламентираните сметища.

Политиката за регионално развитие е тясно обвързана с поставените цели на социално-икономическата стратегия за развитие на област Силистра, Приоритетните цели на общинската политика, в които ще се развива общината през периода 2007 –2013 г. са насочени основно в следните направления:

- .“ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ”

- ПРОМИШЛЕНОСТ;
- СЕЛСКО И ГОРСКО СТОПАНСТВО ;
- ТУРИЗЪМ
- БИЗНЕС ИНФРАСТРУКТУРА
- МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕПДРИЯТИЯ

- **”ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА”**

- ТРАНСПОРТНА СИСТЕМА;
- ВОДОСНАБДИТЕЛНА МРЕЖА
- ЕЛЕКРОСНАБДИТЕЛНА СИСТЕМА”
- ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ”

- **“СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА”**

- ”ОБРАЗОВАНИЕ”
- ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ “
- “ СОЦИАЛНИ ГРИЖИ “
- “ КУЛТУРНИ ИНСТИТУЦИИ “
- “ КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО
- “ СПОРТ И МЛАДЕЖКИ ДЕЙНОСТИ “

- **”БЛАГОУСТРОЙСТВЕНИ ДЕЙНОСТИ”**

- “ БЛАГОУСТРОЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА “
- ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ
- ГАЗОСНАБДЯВАНЕ
- ОЗЕЛЕНЯВАНЕ”
- БЛАГОУСТРОЙСТВО”

- **“ ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА”**

- “КАНАЛИЗАЦИЯ И ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СТАНЦИИ ЗА ОТПАДНИ ВОДИ”
- ТРЕТИРАНЕ НА ТВЪРДИ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ”

- **”ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ”**

- “ОБУЧЕНИЕ, КВАЛИФИКАЦИЯ И ПРЕКВАЛИФИКАЦИЯ”

- **” ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И ПРОЕКТИРАНЕ”**

- “ СТРАТЕГИИ, ПРОГРАМИ И ПЛАНОВЕ” “
- ПРОЕКТИ

- **“ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ**

- **ЕЛЕКТРОННО ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИ И БИЗНЕС**
- **ЕЛЕКТРОННИ ПУБЛИЧНИ УСЛУГИ:**
  - **e – GOVERNMENT**

- ❖ **e - FRONT OFFICE, BACK OFFICE**
  - **ОБЩИ ПРОЕКТИ И ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА СЪСЕДНИ ОБЩИНИ**
- **ТУРИСТИЧЕСКА ДЕСТИНАЦИЯ "Гарван – Попина - Сребърна"**
- **СМЕТОИЗВОЗВАНЕ**
- **ТРАНСГРАНИЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО.**

3. ОСНОВНИ ПРИОРИТЕТИ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ СА:

I.ПРИОРИТЕТ: **Обновяване, модернизиране и** доизграждане **на инфраструктурата, способстваща за социално-икономическото развитие на Общината**
II.ПРИОРИТЕТ: **Изграждане благоприятна жизнена среда, осигуряваща ново качество на жизнен стандарт**
III.ПРИОРИТЕТ: Развитие на аграрния сектор като суровинна база на икономиката и заетостта в Общината и опазване на околната среда
IV.ПРИОРИТЕТ :**Развитие на туристическия сектор и поддържане на културните традиции в Общината**
V. ПРИОРИТЕТ: Създаване на общински капацитет за устойчиво развитие.

***ПРИОРИТЕТ I:* Обновяване, модернизиране и доизграждане на на инфраструктурата, способстваща за социално-икономическото развитие на Общината**

- ***Специфична цел 1* : Изграждане на съвременна техническа, социална, транспортна и комуникационна инфраструктура.**

Мярка 1 : *Поддържане на съществуващата пътна инфраструктура*
Мярка 2. *Изграждане на нови междуселищни пътища в Общината*;
Мярка 3 : *Рехабилитация на вътреселищната улична мрежа*
Мярка 4. *Доизграждане на канализационната мрежа в цялата Община и обновяване на съществуващата*
Мярка 5 : *Оптимизиране на енергийното потребление чрез разработване на общинска програма за енергийна ефективност за внедряване на енергоспестяващо отопление и топлоизолация на сградния фонд.*
Мярка 6. *Модернизиране на енергийната инфраструктура чрез въвеждане на природния газ като алтернативен енергоносител в Общината.*
Мярка 7.*Подобряване на достъпа и развитие на информационните и комуникационни технологии.*

- ***Специфична цел 2 : Стабилизиране и стимулиране развитието на местния бизнес и постигане на динамична конкурентноспособна общинска икономика***

Мярка 1 *: Подкрепа за развитието на бизнес инфраструктура*

- **Създаване на бизнес инкубатор;**
- **Предоставяне на свободен сграден фонд от Общината;**

Мярка 2 : *Повишаване на конкурентоспособността чрез маркетингова реклама на общината,* ***и възможностите*** *за инвести****ране в нея***

- **Маркетингово проучване на възможностите и дефиниране на потенциални инвеститори**
- **Разширяване на контактите с чужди бизнес-партньори; международно сътрудничество, стимулиращо бизнесконтактите;**

организиране и участие в бизнесфоруми и срещи.

- **Работа в мрежа с организации, подкрепящи икономическото развитие на национално, регионално и местно равнище**
- **Маркетинг и реклама на местния бизнес**

Мярка 3 : *Инициране създаването на клъстери в сектор селско стопанство.;*

В българския си вариант клъстерът е обединение на група фирми, работещи в географска близост и в един и същи бранш, които обвързват дейността си, за да си сътрудничат и да се допълват взаимно. Целта на грозда от свързани предприятия е по-голяма ефективност и пробив на чужди пазари.
Самостоятелното излизане на чужди пазари не е възможно за малките български фирми по много причини - липсват контакти, собствениците не знаят чужди езици, нямат капацитет, за да изпълнят исканите количества и пр. Затова междуфирменото обединение гарантира необходимото количество, качество и срок на доставка.
Ето защо производителите във всички сектори все по-често се замислят за създаване на клъстери като начин да се противопоставят на конкуренцията и да оцелеят. Темата става все по-актуална с приближаващото отваряне към европейските пазари.

По предварителна оценка, икономическата структура на община Ситово предполага обособяването на клъстера по храни (в областта на селското стопанство)

Дейности:

- Разработване на рамкова програма за създаване на регионален клъстер и неговата структура в общината;
- Организиране на партньорство между централните власти, общината, местния бизнес, местните и национални свързани организации за стартиране и укрепване на клъстера;
- Създаване на центрове, предоставящи консултантски услуги, включително и подкрепящи стартиращи фирми – публично-частна инициатива;
- Стартиране на специални програми за обучение и квалификация – публично-частно партньорство;
- Организация и разпространение на необходимата информация – местна инициатива;
- Стартиране на пилотни проекти за създаване на клъстери.

Мярка 4 : *Разширяване и създаване на нови контакти на местния бизнес с чужди бизнес партньори;*

Мярка 5 : *Създаване на условия за стимулиране на малкия и среден бизнес;*

- **Специализирано обучение и услуги**
- **Засилване капацитета на съществуващите и изграждане на консултантски и информационни центрове за предоставяне на навременна и компетентна информация относно пазарната, ценова и технологична политика, свързана с развитието на определени сектори, производства и дейности от икономиката**
- **Подкрепа на бизнеса чрез осигуряване на информация за възможности за участие в Европейски програми и фондове**

Мярка 6 : *Създаване на активна бизнес среда, повишена инвестиционна атрактивност и постигане на значим икономически растеж;*

- **Развитие на традиционни отрасли с потенциал**
- **Развитие на алтернативни сектори**

Мярка 7 : *Повишаване информираността на бизнеса за намеренията на местната власт по отношение подкрепата на бизнеса и възможностите за финансиране на проекти и програми от европейски фондове и други донори;*

- **обучение на местния бизнес;**
- **развитие на бизнес мрежи и кооперране на малките и средни предприятия в областта.**
- **изграждане на гише за предприемачи;**
- **въвеждане на нови технологии и информационни продукти за обслужване на бизнеса;**
- **Разработване на пакет от инструменти за стимулиране на бизнеса на местно ниво:**
  - ***поддържане на база данни за свободни общински терени;***
  - ***консултантска и методическа подкрепа за създаване и развитие на малки и средни предприятия ;***
  - ***информационно осигуряване, обучение и консултации за съвременен мениджмънт и маркетинг***
  - ***провеждане на периодични срещи и форуми с бизнеса в областта и общините.***

***ПРИОРИТЕТ II*: Изграждане на благоприятна жизнена среда, осигуряваща ново качество на жизнен стандарт**

- ***Специфична цел 1 : Подобряване условията на жизнената среда***

Мярка 1 : Преструктуриране на инфраструктурата на здравеопазването;
Мярка 2 : Преструктуриране на образователната инфраструктура**;**
Мярка 3 : Информационно обезпечаване на реализацията на кадрите;
Мярка 4 : Многофункционално и интензивно използване на социалната инфраструктура;
Мярка 5 : Рехабилитация на местната инфраструктура, което би създало по-добри условия за почивка на местното население и гостите на Общината;
Мярка 6 : Да се гарантира общественият ред и сигурността в Общината;

- ***Специфична цел 2 : Повишаване качеството на човешкия капитал***

Мярка 1: Система за обучение и програми за качествено развитие на човешките/трудовите ресурси;
Мярка 2: Повишаване ефективността на образователната система

- подобряване на материално-техническата база;
- оптимизиране на мрежата от училища и детски градини;
- повишаване на квалификацията на педагогическите и управленски кадри в системата на предучилищното и средното образование;
- компютъризиране на училищата съобразно количествените параметри и етапи заложени в Националната стратегия за ИКТ;
- създаване на условия за разкриване на Центрове за професионално обучение, съвместно с представителите на бизнеса, в стратегическите области за професионално образование;
- ефективност на взаимодействието с родителската общност и училищните настоятелства.

Мярка 3: Партньорства с частния бизнес и неправителственият сектор;
Мярка 4: : Подобрение качеството на образователните услуги;

Мярка 5: Изграждане на информационна система за насочване на работната сила;

ПРИОРИТЕТ III: **Развитие на аграрния сектор като суровинна база на икономиката и заетостта в Общината и опазване на околната среда**

- ***Специфична цел 1. Оптимално използване на природните ресурси***

Мярка 1: Развитие на модерно животновъдство

- **Изготвяне на бизнес проекти за създаване на модерни ферми;**
- **Осигуряване на базова инфраструктура.**

Мярка 2: Увеличаване на масивите с трайни насаждения

- **Максимално използване на възможностите на Програма САПАРД;**
- **Маркетинг на възможностите за привличане на инвеститори.**

Мярка 3: Залесяване на ерозирали терени**.**

Мярка 4: Популяризиране и стимулиране на биологичното земеделие**.**

Мярка 5: Осигуряванена условия за поливно земеделие**.**

- ***Специфична цел 2: Повишаване нивото на научно обслужване и въвеждане на съвременни технологии в селското стопанство***

Мярка 1. Осигуряване на масов достъп до актуална информация и повишаване на научното обслужване в аграрния сектор

- ***Специфична цел 3: Развитие на екологосъобразно селско стопанство***

Мярка 1: Екологичен мониторинг - изграждане на система за непрекъснато следене на замърсяването на въздуха, водата и почвата

Мярка 2. Повишаване информираността на земеделските производители и подпомагане развитието на екологосъобразно земеделие

- ***Специфична цел 4: Развитие на конкурентоспособен аграрен сектор***

Мярка 1. Интензивно използване на наличните ресурси, ценните обработваеми земи,

Мярка 2. Популяризиране и стимулиране на биологичното земеделие

Мярка 3. Създаване на браншови организации на производители и групи на производители

Мярка 4. Подпомагане на фермерите да се приспособят към нарастващите изисквания на стандартите на ЕС

Мярка 5. Подобряване качеството и маркетинга на земеделските продукти

ПРИОРИТЕТ IV **:Развитие на туристическия сектор и поддържане на културните традиции в Общината**

- ***Специфична цел 1 : Развитие на селскостопанския и еко-туризъм;***

Мярка 1: Да се създадат допълнителни туристически обекти и да се разработят туристически маршрути.

Мярка 2: Опазване на биологичното разнообразие и развитие на еко-туризъм;

Мярка 3: Комерсиализиране на исторически обекти и разработване на културни туристически маршрути в населените места;

Мярка 4: Подпомагане на частни стопани в устройване на къщите си за приемане на гост-туристи

Мярка 5: Подкрепа на частни инициативи за възраждане на традиционни занаяти за региона.

- ***Специфична цел 2 : Поддържане и развитие на културата и традициите в Общината***

Мярка 1: Подпомагане на читалищните настоятелства и тяхната дейност;
Мярка 2: Финансиране на културни представяния на самодейни и художествени състави от Община Ситово при участие в регионални и национални представяния;
Мярка 3: Финансиране празниците на селищата в Общината;
Мярка 4:Съхраняване и опазване на паметниците на културата;

ПРИОРИТЕТ V: **Създаване на общински капацитет за устойчиво развитие.**

- ***Специфична цел 1: Увеличаване на местния капацитет***

Мярка 1: Създаване на програмен и проектен капацитет

- обучение и развитие на уменията за управление при нови стандарти за ефективност и партньорство;
- подобряване на предоставяните услуги от местна администрация;
- развитие на нови подходи за насърчаване и насочване на регионалното и местно развитие;
- изграждане на административен капацитет за работа на местните власти и НПО в съответствие с изискванията на ЕС за управление и проектиране на местното развитие;
- активно маркетиране на общината чрез всички възможни инструменти на регионалния маркетинг.

Мярка 2: Подпомагане осъществяването на трансгранично, транснационални, интеррегионални, регионални, междуобщински и публично-частни партньорства за развитие

- работа в мрежа и обмен на опит с европейските региони;
- подобряване на координацията и взаимодействието за прилагане на регионалната политика;
- насочване и организиране на общините за ефективно сдружаване по съвместни проекти и дейности;
- включване на регионалните НПО и браншови структури в съвети, комитети, комисии и работни групи за координация на дейностите по управление на общината.

Мярка 3: Разработване и управление на проекти за усвояване на средства от Структурните фондове и Фонд "Кохезия"

- създаване на капацитет за разработване и управление на проекти, финансирани от европейските фондове, национални фондове и програми, други международни институции;
- подпомагане на местните участници за активно включване в проекти, мерки и програми, финансирани от различни източници;

Мярка 4: Подобряване на предоставяните услуги от общинската администрация

- въвеждане на информационни продукти за обслужване на населението и бизнеса;
- въвеждане на едно гише на обслужване;

Мярка 5: Подобряване на координацията и взаимодействието в процеса на изпълнението ОПР

- разработване и прилагане на ефективни форми и механизми за координация на секторните политики в областта за изпълнение на плана;
- лобиране пред съответните власти и институции за развитие на общината.

Мярка 6: Осъществяване на мониторинг и оценка на прилагането на ОПР

Реализацията на основната цел е невъзможна без конкретизация на няколко нива – приоритетни сектори, специфични цели към развитието на тези сектори, мерки/програми към всяка от целите и конкретни проекти или проектни идеи за прилагане на всяка от мерките.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СИТОВО.

1. ИЗПЪЛНЕНИЕ, НАБЛЮДЕНИЕ И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА

Местната власт има ключова роля при изпълнението на амбициозните стратегически цели. От формулираните цели произлиза сложен комплекс от мерки/задачи, излизащи отвъд рутинните задължения и капацитет на общинската администрация.

Това налага създаване на специализирано звено в администрацията по Стратегическо планиране и развитие на принципа на партньорство. Публичността на общинския план за развитие не трябва да е формална. Активното привличане на бизнеса и неправителствения сектор е необходимо условие за реализация на предвидените мерки и проекти. Липсващият ресурс от идеи, компетенции, мотивация и пари се съдържа в местната общност. По повод изпълнението на плана, този ресурс трябва да бъде мобилизиран. Освен това е необходимо да се предприемат мерки за повишаване на общия капацитет на общинската администрация, както и на партньорите на общинското развитие, както е посочено в Приоритетна област № 4 на плана.

Изпълнението на общинския план за развитие ще се реализира по **два канала**. Първият основен канал е чрез **включване на мерки и проекти на общинския план в плановете за развитие на районите за планиране и като следваща стъпка на плановия и програмен процес – в Националната оперативна програма за регионално развитие 2007-2013** г.

Вторият основен канал е чрез мотивирани действия на местната власт в партньорство с частния бизнес и неправителствения сектор да реализира друга значителна част от мерките и проектите със собствени средства.

Прилагането на принципа на публично-частно партньорство е основата за постигането на резултати по реализацията на плана и по двата канала.

Кметът на общината, освен че организира изработването на Общинския план за развитие и на програмата за реализацията му и ги внася за обсъждане и приемане от Общинския съвет, . ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на Програмата за реализация на Общинския план за развитие, представя годишен и заключителен доклад за изпълнението на Програмата за реализация на Общинския план за развитие за одобряване от Общинския съвет, осигурява публичност и прозрачност на Общинския план за развитие, както и на действията по реализацията му. Освен това като член на Областния съвет за развитие кметът на общината има възможност да влияе върху определянето на мерките и проектите, които ще бъдат включени и финансирани от Националната оперативна програма за регионално развитие, а така също и в новата Инвестиционна програма за развитие на районите за целенасочено въздействие.В своята дейност кметът ще бъде подпомаган от цялата **общинска администрация**.

Комисиите на **Общинския съвет** ще оказват помощ при осъществяването на местната икономическа политика и ще упражняват надзор на системата за мониторинг на Общинския план.

1.2. МОНИТОРИНГ/НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ

Мониторингът е систематично събиране, анализ и използване на информация, необходима за управлението и вземането на решения в процеса на работата по изпълнение на Общинския план. По този начин може да се сравни реалният напредък по изпълнението на плана с предварително планираните дейности. Мониторингът е част от регулярното управление на прилагането на плана и изпълнява основна функция: **обратна връзка и предотвратяване на рисковете пред изпълнението на предвидените дейности и в резултат на това, на стратегическата цел и приоритетите**.

Ако трябва да се направи ясно **разграничение между мониторинг и оценка**, може да се каже, че "оценката започва там, където свършва мониторингът", че оценката се фокусира върху ефектите, постиженията и изпълнението, докато мониторингът е насочен главно към ресурсите, дейностите, продуктите и отчасти - резултатите, както и че мониторингът трябва да се схваща по-скоро като текуща, постоянна дейност, докато оценяването е предимно, но не постоянна дейност. Мониторингът преди всичко дава информация, докато оценката "преценява" тази информация.

Наблюдението на изпълнението на плана се извършва от специализирана група към основната изпълнителна институция – звеното по Стратегическо планиране. Групата за наблюдение:

- разглежда и утвърждава индикаторите за наблюдение на изпълнението на плана;
- периодично извършва преглед на постигнатия напредък;
- разглежда резултатите от изпълнението на мерките и степента на достигането на целите;
- разглежда резултатите от междинната оценка, ако такава е възложена;
- ежегодно подготвя доклад за изпълнението на плана, който кметът внася в Общинския съвет;
- прави предложения за усъвършенстване на плана, както и за преразпределяне на средствата по мерките, програмите и проектите.

Наблюдението и оценката следва да проследяват не само използването на финансовия и ресурсен потенциал, но активно да отчитат и физическия прогрес върху територията на общината /настъпващи промени в състоянието на средата в резултат от предприети интервенции/. Това изисква набор от специфични индикатори и възможност за алтернативност и адаптивност при оценяване изпълнението на плана.

Предложената по-долу система от количествени и качествени индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на плана отговаря на средните изисквания: стремеж към количествено представени индикатори, т.е измерими, систематизирани, стандартизирани с изискванията на Евростат, съпоставими, както и да се допълват от система от данни, която да осигурява периодичното им набиране, верификация на информацията, достъп до тях.

- **Система от индикатори за следене напредъка по постигане на зададените цели**

На основата на определените цели и приоритети и избраните политики и мерки за развитие , както и степента на обобщеност на стратегическия документ, се предлага да бъде използвана следната система от индикатори за мониторинг и оценка на общинския план за развитие:

Икономика:

- *Средногодишен темп на нарастване на БВП;*
- *Ръст на инвестициите;*
- *Ръст на реализиран износ.*

- *Повишаване на коефициента на заетост.*

Жизнена среда и жизнен стандарт:

- *намаляване на равнището на безработица под средното за страната;*
- *население, обслужено с канализация;*
- *трайно ликвидиране на нерегламентирани сметища;*
- *реконструирани републикански и общински пътища;*
- *подобрен транспортен достъп до областния център;*
- *равнище на доходи на населението;*
- *достъп до подобрени здравни услуги;*
- *население със средно и по – високо образование.*

<u>СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТ I:</u> : **ОБНОВЯВАНЕ, МОДЕРНИЗИРАНЕ И ДОИЗГРАЖДАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА, СПОСОБСТВАЩА ЗА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА.**

- *брой проекти, свързани с развитие на инфраструктурата;*
- *реализирани проекти за енергийна ефективност;*
- *изградена нова площ в производствени зони и друга бизнес инфраструктура;*
- *създаден клъстер за храни в сектор селско стопанство;*
- *брой на изградени нови алтернативни източници на енергия.*
- *Брой на МСП, получили консултации;*
- *Въведени нови технологии и информационни продукти за обслужване на бизнеса в общината;*
- *Брой на МСП, участвали в курсове за обучение.*

<u>СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТ II:</u> **ИЗГРАЖДАНЕ НА БЛАГОПРИЯТНА ЖИЗНЕНА СРЕДА, ОСИГУРЯВАЩА НОВО КАЧЕСТВО НА ЖИЗНЕН СТАНДАРТ:**

- *равнище на заетост;*
- *равнище на безработица;*
- *брой на служители, участвали в програми за обучение;*
- *брой новоразкрити работни места на местно ниво;*
- *брой на реконструирани и модернизирани училища;*
- *брой ученици на 1 компютър в училищата;*
- *средна продължителност на живота;*
- *брой на Интернет места на 100 ученици в училищата;*
- *изменение на показателите , характеризиращи детската смъртност ;*
- *% на населението , обхванато от здравна профилактика;*
- *Брой културни обекти, получили подкрепа за опазване и експониране.*

<u>СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТ III:</u> РАЗВИТИЕ НА АГРАРЕН СЕКТОР КАТО СУРОВИННА БАЗА НА ИКОНОМИКАТА И ЗАЕТОСТТА В ОБЩИНАТА И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА:

- *площи за поливно земеделие - % от обработваемата земя;*
- *брой проекти, финансирани от Програма САПАРД;*
- *% от селскостопански производители, получили актуални консултации;*
- *Създадени нови браншови организации на производители;*
- *Брой подкрепени млади фермери;*
- *Площи с нови трайни насаждения;*
- *Брой, статут и увеличение на площта на защитените територии.*

<u>СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТ IV:</u> **РАЗВИТИЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ СЕКТОР И ПОДДЪРЖАНЕ НА КУЛТУРНИТЕ ТРАДИЦИИ В ОБЩИНАТА**

- *Брой нови туристически обекти;*
- *Брой новосъздадени туристически маршрути;*
- *Възродени традиционни занаяти за региона - брой*

- *брой на нови маркетингови инициативи;*
- *приходи от продажби на туристически продукти.*

<u>СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТ V:</u> **СЪЗДАВАНЕ НА ОБЩИНСКИ КАПАЦИТЕТ**

- *брой разработени информационни системи за осигуряване процеса на управление;*
- *брой преминали обучение за подкрепа на нови подходи за управление –иновации, трансгранично сътрудничество;*
- *брой съвместни проекти между общинска администрация, частен сектор и неправителствен сектор;*
- *обслужване на едно гише.*

• **Актуализация :**

Настоящият план е отворена система. Веднъж приет, той би трябвало да остане относително "твърд" в стратегическата си насоченост и цели, но отворен и гъвкав – по отношение на мерките и проектите.

Мерки/ програми *Проекти*	Срок	Отговорна институция /партньори	Необх.средства (хил.лева)	Източници на финансиране				Забележка
				Община	Държава	Фондове на ЕС, друга помощ	Частни средства	
2	3	4	5	6	7	8	9	10
ПРИОРИТЕТ I: Обновяване, модернизиране и доизграждане на инфраструктурата, способстваща за социално-икономическото развитие на Общината								
Цел 1: Изграждане на съвременна техническа, социална, транспортна и комуникационна инфраструктура								
Мярка 1: Поддържане на съществуващата пътна инфраструктура	2007 - 2013	Местна и Централна власти, НПО						
Подобряване на уличната мрежа в селата Ситово, Искра, Добротица, Любен, Босна, Попина Гарван	2007-2013	Местна власт	10 000	280	1000	8720		
Мярка 2. Обновяване на съществуващите и изграждане на нови междуселищни пътища в Общината;	2007 - 2013		10 900	75	2 500	8 325	0	
Довършване на път с. Искра - Босна	2007 - 2008	Местна и централни власти	1 950	50		1900		Наличие на работен проект
Изграждане на път с. Слатина – разклон с. Босна	2008-2009	Местна власт	950	25		925		Работен проект
Довършване изграждането на път Попина - Ветрен	2009-2010	Местна и централна власти	6000	0	2000	4000		
Изграждане на път с. Искра – с. Суходол	2012-2013	Местна и централна власти	2000	0	500	1500		
Мярка 3 : Рехабилитация на четвъртокласната пътна мрежа			2900	170	1330	1200		
Рехабилитация на път р. Босна – с. Босна	2007	Община	100	10	90	0		
Рехабилитация на път Нова Попина – С.Искра	2007	Община	300	20	280	0		
Рехабилитация на път с. Ястребна – с. Любен	2007	Община	100	10	90	0		
Рехабилитация на път IV клас Ситово – Слатина	2008	Община	200	10	90	100		
Рехабилитация на път Гарван – Попина	2009	Община	400	20	80	300		

Рехабилитация на път Разклон Гарван – с. Гарван	2010	Община	600	30	170	400		
Рехабилитация на път Ситово – Искра	2011	Община	600	30	170	400		
Рехабилитация на път Босна - Ирник	2012	Община	300	20	180	0		
Рехабилитация на път Ирник – Добротица	2013	Община	300	20	180	0		
Мярка 4: Рехабилитация на вътреселищната улична мрежа – Ирник, Слатина, Поляна, Нова Попина, Ястребна	2007-2013	Община	1500	50	1450	0		
Мярка 5. Доизграждане на канализационната мрежа в Община Ситово и обновяване на съществуващата	2007–2013		4 000	165	255	3 580		
Доизграждане на канализационна мрежа в с. Искра	2007 – 2009	Местна и централна власти	900	10	100	790		
Изграждане на канализационна система в с. Попина	2007 – 2009	Местна и централна власти	600	10	100	490		
Изграждане на пречиствателна станция за отпадни води в с. Искра	2010 – 2011	Местна и централна власти	1 500	45	55	1400		
Подмяна на водопреносната мрежа за питейна вода Ситово, Искра, Слатина, Гарван, Добротица, Любен, Босна, Ирник, Попина, Н.Попина	2011-2013	Местна и централна власти	1000	100		900		
Мярка 6 : Оптимизиране на енергийното потребление чрез разработване на общинска програма за енергийна ефективност за внедряване на енергоспестяващо отопление и топлоизолация на сградния фонд.	2008-2013		2005	101	600	1304	0	
Разработване на програма за енергийна ефективност	2008	Община, НПО	5	1	0	4	0	
Поетапно внедряване на енергоспестяващо отопление, топлоизолация, енергоспестяващо осветление в училищата, ЦДГ, административни сгради	2009 - 2010	Местна и централна власти, НПО	2000	100	600	1300	0	Фонд Енергийна ефективност
Мярка 7. Модернизиране на енергийната инфраструктура чрез въвеждане на природния газ като алтернативен енергоносител в Общината	2011-2013		6020	105	900	4515	500	
Предварително проучване и оценка	2011	Община Ситово	20	5	0	15	0	
Поетапно изграждане на газопреносна мрежа	2011-2013	Община, Частен сектор	6000	100	900	4500	500	
Мярка 8. Подобряване на достъпа и развитие на информационните и комуникационни технологии.	2007-2009		1080	30	820	210	0	

Преструктуриране на териториалните мрежи и внедряване на ЦАТЦ	2007 - 2008	Община Ситово/ БТК	1000	20	800	160	0	
Информационно осигуряване на малките населени места в Общината	2008 - 2009	Община, Държава, НПО	80	10	20	50	0	
Общо за Цел 1 на Приоритет I			**38 405**	**976**	**8 855**	**27 854**	**500**	
Цел 2 : Стабилизиране и стимулиране развитието на местния бизнес и постигане на динамична конкурентоспособна общинска икономика								
Мярка 1 : Подкрепа на развитието на бизнес инфраструктура	2007 – 2013		3590	95	0	1655	1840	
Инвестиционно проучване за създаване на бизнес инкубатор	2007	Община, НПО	20	5	0	15		
Изграждане на кланица	2008	Община ,Частен сектор	1210	10	0	0	1200	
Инвестиционен проект за бизнес инкубатор в адаптиран общински фонд	2008 - 2009	Община, НПО	110	10	0	100		
Предоставяне на свободен сграден фонд от Общината на преференциални цени с цел привличане на местния бизнес	2010	Община, НПО,Частен сектор	50	10	0	0	40	
Изграждане на предприятие за замразени плодове и зеленчуци	2011-2013	Община, Частен сектор	1020	20	0	500	500	САПАРД
Изграждане на шосе до язовири в селата Ситово, Искра	2009	Община, Частен сектор	30	30	0	0	0	
Електрификация на язовири в селата Искра и Ситово	2010	Община, Частен сектор	50	10	0	40	0	
Изграждане на селскостопански пътища във всички населении места на Общината	2008	Община, Частен сектор	1100	0	0	1000	100	
Мярка 2 **:** Повишаване на конкурентоспособността чрез маркетингова реклама на общината, и възможностите за инвестиране в нея	2007-2013		110	20	0	70	15	
Маркетингово проучване на възможностите и дефиниране на потенциални инвеститори	2007	Община, НПО	35	0	0	30	0	

Разширяване на контактите с чужди бизнес-партньори; международно сътрудничество, стимулиращо бизнесконтактите; организиране и участие в бизнесфоруми и срещи	2008 - 2013	Община, НПО,Частен сектор	30	10	0	10	10	
Работа в мрежа с организации, подкрепящи икономическото развитие на национално, регионално и местно равнище	2009	Община, Частен сектор, НПО	15	5	0	10		
Маркетинг и реклама на местния бизнес	2010	Община, Частен сектор, НПО	30	5	0	20	5	
Мярка 3 **:** Инициране създаването на клъстери в сектор селско стопанство.*;*	2007-2013		595	20	100	420	55	
Създаване на центрове, предоставящи консултантски услуги, включително и подкрепящи стартиращи фирми – публично-частна инициатива	2007	Община, Частен сектор, НПО	110	10	0	100		
Стартиране на специални програми за обучение и квалификация – публично-частно партньорство	2008	Община, Частен сектор, НПО	35	5	0	20	10	
Стартиране на пилотни проекти за създаване на клъстери	2009-2013	Община, Частен сектор, НПО	450	5	100	300	45	
Мярка 4 : Създаване на условия за стимулиране на малкия и среден бизнес;	2007 - 2010		95	11	0	75	10	
Специализирано обучение и услуги	2007	Община, НПО	20	5	0	15	0	
Засилване капацитета на съществуващите и изграждане на консултантски и информационни центрове за предоставяне на навременна и компетентна информация относно пазарната, ценова и технологична политика, свързана с развитието на определени сектори, производства и дейности от икономиката	2008	Община, НПО, Частен сектор	65	5	0	50	10	
Подкрепа на бизнеса чрез осигуряване на информация за възможности за участие в Европейски програми и фондове	2007-2013	Община, Частен сектор, НПО	10	1	0	10	0	
Мярка 5 : Създаване на активна бизнес среда, повишена инвестиционна атрактивност и постигане на значим икономически растеж	2007-2013		700	60	0	500	140	
Развитие на традиционни отрасли с потенциал .	2007-2013	Община, Частен сектор	500	50	0	350	100	

Развитие на алтернативни сектори		Община, Частен сектор	200	10	0	150	40	
Мярка 6 : Повишаване информираността на бизнеса за намеренията на местната власт по отношение подкрепата на бизнеса и възможностите за финансиране на проекти и програми от европейски фондове и други донори;	2007-20010		120	22	0	0	98	
Обучение на местния бизнес;	2007	Община, НПО	10	2	0	0	8	
Изграждане на гише за предприемачи;	2008	Община, НПО	30	5	0	0	25	
Въвеждане на нови технологии и информационни продукти за обслужване на бизнеса	2009	Община , НПО	50	10	0	0	40	
Разработване на пакет от инструменти за стимулиране на бизнеса на местно ниво:	2010	Община , НПО	30	5	0	0	25	
Общо за Цел 2 на Приоритет I			**5210**	**228**	**100**	**2720**	**2158**	
Общо за Приоритет I			**43 615**	**1 204**	**8 955**	**30 574**	**2 658**	
ПРИОРИТЕТ II: Изграждане на благоприятна жизнена среда, осигуряващо ново качество на жизнен стандарт.								
Цел 1: Подобряване условията на жизнената среда								
Мярка 1 : Преструктуриране на инфраструктурата на здравеопазването	2007		220	20	100	100	0	
Изграждане на спешен център за медицинско обслужване в Ситово	2007	Община, държава, НПО	220	20	100	100	0	МЗ
Мярка 2 : Преструктуриране на образователната инфраструктура;	2007-2010		1600	150	590	860	0	
Подобряване състоянието на МТБ по училища и ЦДГ	2007-2013	Община, Държава, НПО	600	100	300	200	0	МОН, МФ
Обособяване на средищно училище в Общинския център с обхват на ученици от закрити училища в Общината	2010	Община, държава	200	10	190	0	0	МОН, МФ
Преустройство на сграда в с. Гарван в " Зелено училище"	2011	Община, НПО	800	40	100	660	0	
Мярка 3 : Информационно обезпечаване реализацията на кадрите;	2009-2013	Община, НПО	50	5	45	0	0	

Мярка 4 : Многофункционално и интензивно използване на социалната инфраструктура;	2007-2013		900	900	0	880	0	
Преустройство на основно училище - с. Гарван в Дом за стари хора	2007	Община, НПО	500	10	0	490	0	
Създаване на центрове за работа с деца в читалищата на Общината	2008-2009	Община, НПО	400	10	0	390	0	
Създаване на детска млечна кухня в с. Ситово, Искра, Попина, Гарван, Любен, Босна, Добротица	2007	Община, НПО	140	20	20	100	0	
Мярка 5 : Рехабилитация на местната инфраструктура, което би създало по-добри условия за почивка на местното население и гостите на Общината;	2007-2008	Община, НПО	755	25		730	0	
Създаване на паркове за отдих и детски площадки в с.Искра, Добротица, Попина, Гарван, Н.Попина, Любен, Босна	2007-2008	Община, НПО	700	20	-	680	0	СИФ, Европейски програми
Благоустрояване на общоселски чешми	2009	Община, НПО	55	5	0	50	0	
Мярка 6 : Да се гарантира обществения ред и сигурността в Общината;	2007-2013	Община , Държава, НПО	200	20	100	80	0	
Общо Цел 1 Приоритет 2			3725	1120	835	2650	0	
Цел 2 : Повишаване качеството на човешкия капитал								
Мярка 1: Система за обучение и програми за качествено развитие на човешките/трудовите ресурси	2007-2009	Община, Държава, НПО	110	10	50	50	0	
Мярка 2: Повишаване ефективността на образователната система	2007-2013		290	30	150	60	50	
Компютъризиране на училищата съобразно количествените параметри и етапи заложени в Националната стратегия за ИКТ;	2007	Община, Държава	50	10	40	0	0	МОН, МФ
Създаване на условия за разкриване на Центрове за професионално обучение, съвместно с представителите на бизнеса, в стратегическите области за професионално образование;	2008 - 2009	Община, Частен сектор, НПО	110	10	0	50	50	
Ефективност на взаимодействието с родителската общност и училищните настоятелства	2007-2013	Община, НПО	20	10	0	10	0	
Оптимизиране на мрежата от училища и детски градини	2010	Община, Държава	100	0	100	0	0	МОН, МФ

Повишаване на квалификацията на педагогическите и управленски кадри в системата на предучилищното и средното образование	2007-2013	Община	10	0	10	0	0	
Мярка 3: Партньорства с частния бизнес и неправителственият сектор	2007-2013		250	10	0	60	180	
Реконструкция и модернизация на хижа в с. Ирник – частна собственост	2007-2008	Община, Частен сектор, НПО	200	5	0	25	170	
Изграждане на информационна база данни – Карта на талантите по населени места	2008-2013	Община, Частен сектор, НПО	50	5	0	35	10	
Мярка 4: : Подобрено качество на образователните услуги	2007-2013	Община	15	5	10	0	0	
Мярка 5: Изграждане на информационна система за насочване на работната сила	2008	Община, НПО	35	5	0	30	0	
Общо за Цел 2 на Приоритет II			700	60	210	200	230	
Общо Приоритет II			**4 425**	**1 180**	**1 045**	**2 850**	**230**	
ПРИОРИТЕТ III: Развитие на аграрния сектор като суровинна база на икономиката и заетостта в Общината и опазване на околната среда.								
Цел 1. Оптимално използване на природните ресурси								
Мярка 1: Развитие на модерно животновъдство	2007-2009		2000	100	200	1400	300	
Изготвяне на бизнес проекти и създаване на модерни животновъдни ферми	2007-2009	Община, Частен сектор	2000	100	200	1400	300	САПАРД, МЗГ
Мярка 2: Увеличаване на масивите с трайни насаждения	2007-2013		6800	110	590	2700	3400	
Създаване на нови масиви с трайни насаждения – кайсии, лозя, череши, ябълки, сини сливи, праскови	2007-2013	Община, Частен сектор	6000	100	500	2400	3000	САПАРД, МЗГ
Създаване на масиви с алтернативни насаждения – лешници, орехи	2009-2010	Община, Частен сектор	800	10	90	300	400	САПАРД, МЗГ
Мярка 3: Залесяване на ерозирали терени – 333 дка ниви в Слатина, Поляна, Ситово, Добротица, Попина, Гарван	2008-2009	Община, НПО	650	65	85	500	0	САПАРД
Мярка 4: Популяризиране и стимулиране на биологичното земеделие.		Община, НПО,Частен сектор	100	10	20	50	20	

Мярка 5**:** Осигуряване на условия за поливно земеделие			2000	200	0	1800		
Възстановяване на поливни полета в землищата на селата – Ситово, Искра, Слатина, Нова Попина Поляна	2011	Община, Частен сектор	2000	200	0	1800		
Мярка 6: Въвеждане на разделно сметосъбиране и сменоизвозване	2007	Община, НПО	110	10	0	100	0	
Общо за Цел 1 на Приоритет III			11660	495	895	6550	3720	
Цел 2: Повишаване нивото на научно обслужване и въвеждане на съвременни технологии в селското стопанство								
Мярка 1. Осигуряване на масов достъп до актуална информация и повишаване на научното обслужване в аграрния сектор	2008	Община, НПО	50	5	0	45	0	
Общо за Цел 2 на Приоритет III			50	5	0	45	0	
Цел 3: Развитие на екологосъобразно селско стопанство								
Мярка 1: Екологичен мониторинг - изграждане на система за непрекъснато следене на замърсяването на въздуха, водата и почвата	2010	Община, НПО	500	10	90	400	0	МОСВ
Мярка 2. Повишаване информираността на земеделските производители и подпомагане развитието на екологосъобразно земеделие	2010 - 2011	Община, НПО	50	10	30	10	0	
Общо за Цел 3 на Приоритет III			550	20	120	410	0	
Цел 4 : Развитие на конкурентоспособен аграрен сектор								
Мярка1. Интензивно използване на наличните ресурси, ценните обработваеми земи,	2007-2008	Община, Частен сектор	100	20	20	30	30	
Мярка 2. Създаване на браншови организации на производители и групи на производители	2007-2008	Община, Частен сектор	10	2	0	0	8	
Мярка 3. Подпомагане на фермерите да се приспособят към нарастващите изисквания на стандартите на ЕС	2009-2010	Община, Частен сектор, НПО	20	5	15	0	0	
Мярка 4. Подобряване качеството и маркетинга на земеделските продукти	2008-2013	Община, Частен сектор, НПО	100	10	30	50	10	
Общо за Цел 4 на Приоритет III			230	37	65	80	48	
Общо Приоритет III			**12 490**	**557**	**1 080**	**7 085**	**3 768**	

ПРИОРИТЕТ IV: Развитие на туристическия сектор и поддържане на културните традиции в Общината								
Цел 1 : Развитие на селски и еко-туризъм								
Мярка 1: Проучване на възможности за развитие на селски и еко-туризъм и разработване на стратегия и план за действие с финансово – индикативни таблици	2007	Община, Частен сектор, НПО	50	10	0	40		
Мярка 2: Да се създадат допълнителни туристически обекти и да се разработят туристически маршрути	2008-2013		1260	60	0	1400	700	
Възстановяване на рибарското селище в с. Гарван	2009	Община, Частен сектор, НПО	210	10	0	100	100	
Подготовка на проекти за финансиране за селски и еко туризъм	2010-2013	Община, Частен сектор, НПО	1050	50	0	800	200	
Мярка 3: Опазване на биологичното разнообразие и развитие на еко-туризъм			140	20	20	100	0	
Картиране на защитена местност "Гарвански блата" в с. Гарван и изграждане на еко –пътека до местността	2008	Община, НПО	40	10	0	30	0	
Маркиране на защитените местности в селата Гарван , Добротица, Любен и изграждане на еко-пътеки и велоалеи	2008-2009	Община, НПО	100	10	20	70	0	
Мярка 4: Комерсиализиране на исторически обекти и разработване на културни туристически маршрути в населените места – велоалеи, екопътеки.	2009-2013	Община, Частен сектор, НПО	550	50	50	400	50	
Мярка 5: Подпомагане на частни стопани в устройване на къщите си за приемане на гост-туристи	2008-2013	Община, Частен сектор, НПО	5000	50	100	4600	250	
Мярка 6: Подкрепа на частни инициативи за възраждане на традиционни занаяти за региона.	2009	Община, Частен сектор, НПО	230	10	0	200	20	
Мярка 7: Изграждане на хотел	2012	Община, Частен сектор	2010	10	0	0	2000	
Мярка 8: Създаване на рекламен пакет за туристическото предлагане на Общината	2012-2013	Община, НПО, Частен сектор	120	20	50	30	20	
Мярка 9: Изграждане на туристически информационен център	2012	Община, НПО, Частен сектор	110	10	0	100	0	
Общо за Цел 1 на Приоритет IV			4470	190	120	2270	2790	

Цел 2 : Поддържане и развитие на културата и традициите в Общината								
Мярка 1: Подпомагане на читалищните настоятелства и тяхната дейност	2007-2013	Община, държава НПО	300	50	200	50	0	
Мярка 2: Финансиране на културни представяния на самодейни и художествени състави от Община Ситово при участие в регионални и национални представяния		Община, НПО	10	8	0	0	2	
Мярка 3: Финансиране празниците на селищата в Общината	2007-2013	Община, НПО, Частен сектор	100	20	0	0	80	
Мярка 4:Съхраняване и опазване на паметниците на културата	2007-2013	Община, НПО, Частен сектор	20	20	0	0	0	
Общо за Цел 2 на Приоритет IV			430	98	200	50	82	
Общо Приоритет IV			**8 500**	**258**	**400**	**5 420**	**2 422**	
ПРИОРИТЕТ V: Създаване на общински капацитет								
Цел 1: Увеличаване на местния капацитет								
Мярка 1: Създаване на програмен и проектен капацитет	2007		15	12	0	3	0	
Обучение и развитие на уменията за управление при нови стандарти за ефективност и партньорство	2007	Община, НПО	5	2	0	3	0	
изграждане на административен капацитет за работа на местните власти и НПО в съответствие с изискванията на ЕС за управление и проектиране на местното развитие	2008	Община, НПО	10	10	0	0	0	
Мярка 2: Подпомагане осъществяването на трансгранично, транснационални, интеррегионални, регионални, междуобщински и публично-частни партньорства за развитие	2007-2013		5	5	0	0	0	
Насочване и организиране на общините за ефективно сдружаване по съвместни проекти и дейности;	2008	Община, съседни общини	5	5	0	0	0	
Мярка 3: Разработване и управление на проекти за усвояване на средства от Структурните фондове и Фонд “Кохезия	2008-2013		15	15	0	0	0	
създаване на капацитет за разработване и управление на проекти, финансирани от европейските фондове, национални фондове и програми, други международни институции	2007-2008	Община	5	5	0	0	0	

подпомагане на местните участници за активно включване в проекти, мерки и програми, финансирани от различни източници	2009-2010	Община, НПО, Частен сектор	10	10	0	0	0	
Мярка 4: Подобряване на предоставяните услуги от общинската администрация	2007-2013		70	15	20	35	0	
Въвеждане на информационни продукти за обслужване на населението и бизнеса	2008	Община	20	10	10	0	0	
Въвеждане на едно гише на обслужване	2012	Община	50	5	10	35	0	
Мярка 5: Подобряване на координацията и взаимодействието в процеса на изпълнение на ОПР								
Мярка 6: Осъществяване на мониторинг и оценка на прилагането на ОПР	2007-2013	Община	3	3	0	0	0	
Общо за Цел 1 на Приоритет V			108	50	20	38	0	
Общо Приоритет V			**108**	**50**	**20**	**38**	**0**	
ОБЩО СРЕДСТВА ЗА ОПР СИТОВО ПО ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ			***69 138***	***3 249***	***11 500***	***45 967***	***9 078***	

ПРИОРИТЕТ	Сума (лв.)
Приоритет I	43615
Приоритет II	4425
Приоритет III	12490
Приоритет IV	8500
Приоритет V	108

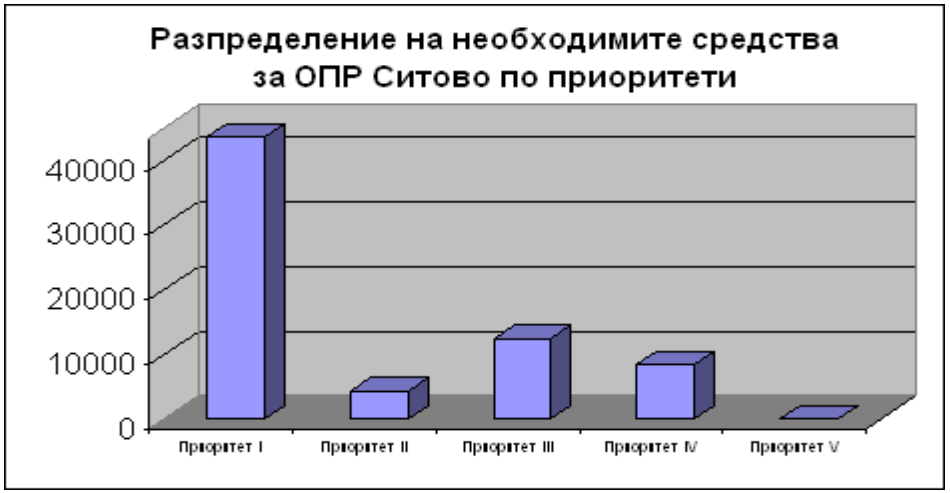

Необх.средства (хил.лева)	Източници на финансиране			
	Община	Държава	Фондове на ЕС, друга помощ	Частни средства
69138	3249	11500	45967	9078